

REPUBLIKA

Rok VIII

LÓDŹ, SOBOTA, 5-go KWIETNIA 1930 ROKU

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 94

Skandal na konferencji londyńskiej.

Włochy grożą wycofaniem się z paktów lokarneńskich i ustąpieniem z Ligi narodów. — Pokątne rozmowy w Londynie. — Pakt pięciu mocarstw jest niemożliwy. — Przygnębiające nastroje w kołach konferencji morskiej.

Włochy żądają dopuszczenia Niemiec.

Londyn, 4 kwietnia.

Wczorajsza rozmowa Grandiego z MacDonaldem i Hendersonem była wysoce dramatyczna. Grandi zaprotestował ostro przeciwko rokowaniom francusko-angielskim w sprawie interpretacji paktu Ligi Narodów, twierdząc, że rokowania te prowadzone być powinny z udziałem Niemiec w Genewie, nie zaś w Londynie, nie mają bowiem nic wspólnego z kwestją rozbrojenia na morzu.

W każdym razie prowadzenie tych rokowań przez dwóch członków rady, jest zdaniem Grandiego, niedopuszczalne.

Na zaproszenie MacDonalda do wzięcia udziału w finalizacji formuły, Grandi odpowiedział odmownie, podając ja-

ko powód, że Włochy nie zgodzą się na wzięcie udziału w rokowaniach finalizacyjnych z chwilą, gdy postawiono je wobec faktu dokonanego.

W razie zawarcia paktu czterech mocarstw bez udziału Włoch, Grandi zagroził wyciągnięciem konsekwencji na terenie Ligi Narodów i rewizją zob-

owiązań włoskich w traktacie lokarneńskim. Stanowisko, zajęte przez Grandiego, wywarło w kołach konferencji wrażenie deprymujące.

Londyn, 4 kwietnia.

Biuro Reutera komunikuje: Dotychczasowy optymizm, co do spodziewanych wyników konferencji morskiej

bardzo znacznie zmalał w ciągu dnia dzisiejszego. Odrobina nadziei przywłażyła jeszcze do rozmów, jakie dzisiaj ma przeprowadzić Briand z MacDonal-dem i Hendersonem.

Dalsze rozmowy mają się odbyć w sobotę. Jest jeszcze nadzieja, że uda się zawrzeć pakt 3-ch mocarstw natomiast o ile chodzi o pakt 5-ciu mocarstw, to nadzieje na zawarcie takiego paktu są nie wielkie. W związku z sensacyjnymi wiadomościami dzisiejszych dzienników porannych o przebiegu rozmowy ostatniej pomiędzy Hendersonem a Grandim oświadczają, że wiadomości te są bardzo przesadzone.

Paryż, 4 kwietnia.

Niedomaganie premiera Tardieu wywołane zostało przepracowaniem. Lekarz przepisał choremu zupełny wypoczynek, zabraniając wszelkich wizyt.

Konferencja woj. Jaszczolta z min. Prystorem w sprawie bezrobocia w Łodzi.

Minister pracy i opieki społecznej przyjął wczoraj na dłuższej konferencji wojewodę łódzkiego p. Jaszczolta, który złożył ministrowi sprawozdanie o sytuacji rynku pracy w Łodzi i na froncie bezrobocia.

Kara śmierci za dezercję w Anglii zniesiona.

Londyn, 4 kwietnia.

Wczoraj w późnych godzinach wieczornych Izba gmin po dłuższej dyskusji przyjęła wniosek ustawy znoszącej karę śmierci za dezercję z szeregów podczas wojny.

Minister wojny Tom Shaw sprzeciwiał się początkowo wnioskowi, w końcu jednak ostateczne rozstrzygnięcie tej sprawy pozostawił parlamentowi. Kara śmierci za dezercję zamieniona będzie na karę więzienia.

Wdowa po Leninie na czele opozycji.

Moskwa, 4 kwietnia.

W sowieckich kołach politycznych sensację wywołały ostatnie wystąpienia polityczne wdowy po Leninie, Krupskiej.

Korzystając ze swego uprzywilejowanego stanowiska Krupska zwalcza otwarcie politykę Stalina, występując jako przywódczyni opozycji prawicowej.

W przemówieniach, wygłaszanych na komunistycznych zebraniach partyjnych w Moskwie, domaga się Krupska zaniechania kolektywizacji rolnictwa i przywrócenia wolności handlu prywatnego.

Nowe protesty wyborcze rozpatrzy Sąd Najwyższy w poniedziałek.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

W najbliższy poniedziałek Sąd Najwyższy będzie rozpatrywać sprawę protestów, wyborczych stronnictwa chłopskiego w okręgu wyborczym święciańskim. Protesty popierają znani adwo-

kaci warszawscy dr. Hofmokr-Ostrowski, adw. Szumański i Lypacewicz.

W razie uwzględnienia protestów co jest prawdopodobne i unieważnienia wyborów trzy mandaty stracą białorusini dwa mandaty klub BB i 1 mandat PPS.

Śmierć królowej szwedzkiej Wiktorji. Szwecja pogrążona w głębokiej żałobie.

Rzym, 4 kwietnia.

(Telegram własny „Republiki”). Królowa szwedzka, Wiktorja, zmarła na skutek udaru sercowego.

Sztokholm, 4 kwietnia.

Wiść o zgonie królowej Wiktorji pogrążyła cały kraj w głębokiej żałobie. Natychmiast na znak żałoby zaprzestano nadawać audycji ze stacji

radiowej, wszystkie przedstawienia teatralne zostały odwołane.

Królowa Wiktorja urodziła się 7-go kwietnia 1862 roku. Już od wielu lat była bardzo cierpiąca i ostatnio stale bawiła na kuracji we Włoszech. Pogrzeb odbędzie się w Sztokholmie, gdzie poczyniono już odpowiednie przygotowania.

Afera szpiegowska w Estonii. Jeden z urzędników min. wojny powiesił się.

Rewel, 4 kwietnia.

(Telegram własny „Republiki”). W związku z zamachem na generała Unta, dokonanego na skutek polecenia miejscowych organów komunistycznych, wykryto w ministerstwie spraw wojskowych szeroko rozgałęzioną organizację szpiegowską.

Wobec tego dokonano na terenie ministerstwa spraw wojskowych aresztowania szeregu osób podejrzanych o udział w akcji szpiegowskiej.

Jeden z aresztowanych wyższych urzędników odebrał sobie życie przez powieszenie.

Ambasada sowiecka w Berlinie jest centralą szpiegowską i kuźnią zamachów politycznych. Urzędnicy jej są jednocześnie agentami G. P. U.

Paryż, 4 kwietnia.

Paryskie „Poslednija Nowosti” ogłaszają rewelacyjną korespondencję z Berlina, dotyczącą ambasady sowieckiej w Berlinie.

Według danych, posiadanych przez pismo, ambasada kryje w sobie ekspozyturę G.P.U. i sowieckiego wywiadu. Liczni urzędnicy ambasady pełnią równocześnie funkcje agentów G.P.U. i szpiegów.

Radca ambasady Bratman-Brodowski i pierwszy sekretarz ambasady Ja-

kóbowicz kierują akcją zachodnio-europejskiego biura kominternu i rewolucyjnej międzynarodówki związków zawodowych.

Drugi sekretarz Goldstein i urzędnicy Michajłow i Michalski stoją na czele berlińskiej agentury G.P.U. Liczba stałych członków tej agentury wynosi ponad 20 osób.

Wojskowa akcja szpiegowska prowadzona jest przez attache wojskowego Putne i urzędników Zanka i Szrota. Szpiegostwem politycznym kieruje se-

retarz ambasady Lorenu, kierownik biura prasowego Stern i urzędnik Norman.

Dla swych tajnych celów ambasada wyposażona jest w radiostację, laboratorium chemiczne i fotograficzne, skład broni, materiałów wybuchowych, trucizn i fabrykę fałszywych dokumentów i dowodów osobistych.

Wśród członków ambasady jedynie Krestinskij jest Rosjaninem, reszta to Niemcy, Litwini, Czesi, a nawet Ormianie.

Dzisiaj i dni następnym

Najnowszy film tegorocznej produkcji 1930 r. Konrad VEIDT i Mary Philbin w przebojowym arcyfilmie p. t. TRUCICIEL

Na pierwszy seans miejsca od 50 gr.

SALA FILHARMONJI

ŚRODA, 9-go KWIETNIA godz. 8.30 wiecz.

WIELKI SEANS EKSPERYMENTALNY

LO-

KITAÝ

eksperymentator o wszechświatowej sławie wykona szereg eksperymentów z dziedziny:

JASNOWIDZENIA.
HYPNOZY ZWIERZĄT.
INDYJSKIEGO FAKIRYZMU.
Wyczuwania myśli na odległość.
Osoby z publiczności odbywają
wspaniałe podróże
DO KOŁA ŚWIATA!!

Bilety w kasie Filharmonji.

Melodja serc

TO PIERWSZY
EUROPEJSKI
FILM DŹWIĘKOWY. — W ROLACH GŁ.

Dita PARLO i WILLI FRITSCH

DYREKCJA

ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA ELEKTRYCZNEGO, SP. AKC.

(ELEKTROWNA ŁÓDZKA)

podaje do wiadomości pp. Odbiorców energii elektrycznej na OGRANICZNIKI, iż osta-
teczny termin uregulowania należności za RACHUNKI II-go KWARTAŁU (BIAŁE), to
jest za czas od 1 kwietnia 1930 r. do 1-go lipca 1930 r. UPLÝWA DNIA 10 KWIETNIA
1930 roku.

Niewpłacenie należności w terminie wyżej wskazanym pociągnie za sobą skutki zer-
wania umowy zawartej na dostawę energii elektrycznej oraz przerwę w dostawie prądu,
bez uprzedniego o tem zawiadomienia.

W celu uniknięcia ścisłu przy placeniu w ostatecznym terminie, uprasza się o wcześniejsze
regulowanie należności.

PRZY PLACENIU NALEŻY BEZWZGLĘDNIE PRZEDSTAWIĆ ZAPŁACONY RA-
CHUNEK BIAŁY ZA I KWARTAŁ 1930 roku.

Dyrekcja dźwiękowego Grand-Kina
ma zaszczyt przedstawić

Maurice'a Chevaliera

ulubionego

Pieśniarza Paryża.

ON

otworzy nową erę
w kinematografji na-
szego miasta,

usłyszycie, a po-
kochacie go tak,
jak go świat ca-
ły pokochał.

Cała elita kulturalna Łodzi spotka się na

Sądzie publicznym nad filmem dźwiękowym

Teatr Kameralny — niedziela 6-go b. m. godz. 12-ta w południe.

Przedsprzedaż biletów w cukierni Gostomskiego, Piotrkowska 76. Ceny miejsc najniższe.

Szanownych Czytelników wesółych
nowel St. Bala p. t.

Godzina życia mężczyzny

spieszymy zawiadomić, że tegoż autora
ukazą się:

„Na tyłach wesoła“

romans — 354 str.

„Testament Filipa Papina“

nowele — 128 str.

Księgarnia Łódzka „Czytaj“,
Łódź, Narutowicza 2.

Jutrzejsze mecze ligowe w kraju pro-
wadzić będą następujący sędziowie: Ł.
T. S. G. — Legja p. Nawrocki z Pozna-
nia, Cracovia — Ruch p. Mallow z War-
szawy, Pogoń — Warszawianka p. Rut-
kowski z Krakowa, Warta — Polonja p.
Gerlich z Górnośląska.

Z EKRANU

Mowę Polską

ŁÓDŹ

PORAZ PIERWSZY

USŁYSZY

w KINIE DŹWIĘKOWEM

„SPLENDID“

LUNA

Dzisiaj i dni następnym.

Najbardziej współczesny film słynnej
wytwórni Metro-Goldwyn-Mayer

Kobiety nie do małżeństwa

Wielki dramat, będący bolesną satyrą
na nasze rozłańczone i hołdujące za-
sądom wolnej miłości młode pokolenie
Tragedja młodych serc dziewczęcych,
które po dancinгах i garconierach
złoty młodzieńców szukają ujęcia dla
swego żywiołowego temperamentu.

W rolach gł.: fascynujący zespół Ioan
Crawford, Anita Page i Nils
Asther.

Wspaniała ilustracja muzyczna orkie-
stry symfonicznej pod dyrykcją A.
Czudnowskiego, Pocz. seansów o g. 4
po poł. w sob. i niedz. o g. 12 w poł.
ostatniego o g. 10 wiecz. Ceny miejsc
na I seans od 1 zł. w sob. i niedz.
od g. 12 do 3 po poł. wszystkie miej-
sca po 50 gr. i 1 zł.

Wkrótce premiera

pierwszego polskiego filmu
dźwiękowo-spiewnego i mówionego

Moralność Pani Dulskiej

Wielkość i nicość zwycięstwa.

Dośmiertna polemika dwóch wielkich wodzów Francji.

Wkrótce po śmierci Focha ukazała się sensacyjna książka sekretarza zmarłego marszałka, Raymunda Reculli'ego, który zebrał w „Pamiętnikach“ stenograficzne notatki swych rozmów z Fochem. Były generalissimus zjednoczonych armii jawnie oskarżał Clemenceau o szereg błędów, które rzekomo przeciągnęły wojnę. Według zdania Focha, gdyby nie owe błędy, popełnione przez rząd francuski w roku 1916, wojnę można byłoby zakończyć o rok wcześniej.

O tem, że stosunki między Fochem a Clemenceau w ostatnim okresie wojny bardzo się zaostrzyły, wiedziała cała Francja. Mimo to, enuncjacje Raymunda Raculli'ego jego otwarty atak przeciwko człowiekowi, którego we Francji nie nazywano inaczej jak „ojcem zwycięstwa“, wywołało wielką konsternację.

Powstało pytanie: co odpowie Clemenceau?

Powiadają, że Clemenceau przeczytał wyjątki książki Reculli'ego późnym wieczorem. Położył się do łóżka, jak zwykle, i przespał kilka godzin. O drugiej godzinie w nocy „tygrys“ obudził się, usiadł przy stoliku i zaczął pisać od powiedź.

Przez dziesięć lat milczał, gardząc wszystkimi i wszystkiem, nie zwracając uwagi na napaści i oskarżenia. Lecz Foch — którego ocalił od wyroku sądu wojennego — nie, tego było już zbyt wiele!...

Pani Clemenceau - Jacmair, córka zmarłego premiera, odpowiedziała w je dnym z ostatnich numerów „Petit Parisien“ o tem, jak ojciec pracował nad odpowiedzią. Pisał gorączkowo, kilka nocy pod rząd przesiadując nad papierami. Clemenceau wiedział, że dni jego są policzone, że trzeba się spieszyć, w przeciwnym razie zabierze ze sobą do grobu „ostatnie słowo oskarżonego“.

W środę, dnia 20 listopada, Clemenceau dyktował córce cały dzień, lecz ostatniego rozdziału nie zdążył napisać. Zrana na biurku znaleziono trzy arkusze papieru — koniec książki p. t. „Wiel-

kość i nicość jednego zwycięstwa“.

Obok leżało gęsie pióro. Więcej „tygrys“ nie zdążył napisać. Skończył swą pracę i umarł ze świadomością spełnionego obowiązku.

„Wielkość i nicość jednego zwycięstwa“, wyjdzie w świat dnia 12 kwietnia. Amerykanie zapłacili za tę książkę milion franków. „Illustration“ za kilka rozdziałów — sto tysięcy. Pierwsze rozdziały ukazały się w ostatnim numerze.

Nie można czytać tych słów bez wzruszenia. Dwaj nieboszczycy, dwa wielkie cienie wiodą między sobą straszny spór. Historia kiedyś osądzi, kto ma rację w tej pozagrobowej polemice.

Foch w swych oskarżeniach był chłodny i prostolinijski. Clemenceau jest roz-wścieczony, nieubłagany, straszny.

Przeczytajcie pierwsze słowa jego wstępu: kto prócz niego śmiałyby tak mówić o człowieku, który uratował Francję?..

— „Może pan myślał — zapytuje sarkastycznie Clemenceau — że umrę wcześniej niż pan i że po mojej śmierci ciążyć będzie na mnie balast pańskich oskarżeń?..“

Panie marszałku, to nie byłoby po- żołniersku! Posłuchaj pan, panie Foch, Foch! Dobry mój Foch! Więc pan wszystko zapomniał? Klóciliśmy się, lecz i wierzyliśmy razem. Groził nam wróg i to nas zaprzyjaźniło.

Jak pan mógł czekać tak długo, by nie osobiście, lecz przez pośrednika rzucić mi w twarz tak ciężkie oskarżenia? Lecz były jeszcze gorsze rzeczy. Gdy wyjechałem do Ameryki by bronić tam Francji, oskarżonej o militarizm, pan wydrukował w „New-York Tribune“ wstrętny oszczerczy wywiad, którego pański „pamiętnikarz“ nie ośmielił się włączyć do swej książki. Przedstawię ten dokument czytelnikom wraz z pańskim listem, w którym rozplywa się pan w podziękach za ofiarowane panu przezemnie godło marszałka. Kraj nas rozsądzi.

Za panem jest Marna, Iser, Doullance i wiele innych zwycięstw. Lecz ja

wybaczyłem panu pewien krok, który przy innym zwierzchniku położyłby kres pańskiej karierze wojskowej. Uratowałem pana w sprawie Chemin de Dame, która to sprawa nie została dotychczas wyjaśniona. Gdybym pozostał na ławie ministrów i nie wystąpił w pańskiej obronie — gdzieby pan był teraz? Czemu obecnie bez najmniejszej prowokacji z mej strony, podnosi pan rękę na własną reputację?

Nie mogę milczeć. Pan mnie wyzwalał. Jestem gotów“.

Oto wstęp. W dalszym ciągu Clemenceau opowiada, w jaki sposób wciągnął Focha na wysokie stanowisko generalissimusa wojsk aljanckich. Clemenceau nadał mu najwyższy tytuł wojskowy, gdyż wierzył w jego męstwo, uczciwość i talent dyplomatyczny.

Dojść do tego stanowiska nie było rzeczą łatwą. Gdy Clemenceau poraz pierwszy wszczął rozmowę na ten temat z sir Douglasem Haigem, głównodowodzący wojsk angielskich podniósł się ze swego miejsca i wzniosłszy rękę nad głowę rzekł:

— Panie Clemenceau, mam i będę miał tylko jednego naczelnika — mego króla!

Lecz wypadki przełamały upór Sir Haiga. Faktycznie w Doullance Foch samowolnie objął władzę nad wojskami i prawdopodobnie czyn ten był jednym z najpiękniejszych wspomnień „tygrysa“

— „Ja mu tego nie zapomnę do ostatniej chwili mego życia“ — pisze Clemenceau w swej przedśmiertnej książce.

W Doullance przerażony tłum zasypywał Clemenceau i Poincarego pytaniami:

— Czy Niemcy zajmą Doullance? Prostarajcie się nas obronić!

Jeden z oficerów francuskich nachylił się do Clemenceau i wskazując na Haiga szepnął:

— Ten człowiek będzie musiał skapitulować za dwa tygodnie. Szczęściem będzie jeśli nie pójdziemy w jego ślady.

Słowa takie, pochodzące od osoby

autorytatywnej nie mogły dodać odwagi Clemenceau ani Poincaremu, którzy podówczas objęli pozycje rozpadającego się frontu. Nagle ukazał się Foch otoczony swymi oficerami.

— Wy się nie bijecie, a ja będę się bił! Będę walczył aż do śmierci lub do zwycięstwa!..

„Słowa te nie wymagają komentarzy — pisze Clemenceau. — Zapewniam was, że musiałem zapanować nad sobą, by nie rzucić się temu człowiekowi w ramiona i rozcalaować go za to, że podjął się ocalenia Francji“.

Po wymienieniu zasług Focha, Clemenceau bynajmniej go nie bierze w obronę. Zatrzymuje się dłużej nad klęską pod Chemin de Dame. W pamiętnikach moment ten jest sprytnie pominięty i jest to całkiem zrozumiałe, albowiem pod Chemin de Dame Foch poniósł okropną porażkę. Pozycje, które wydawały się niedostępne, zostały zdobyte przez Niemców bez najmniejszego wysiłku. Dotychczas odpowiedzialność za tę klęskę nie została ustanowiona. Pa-ryż i parlament „domagał się głów Duchegna, Franche D'Espere, Petina i Focha“. Clemenceau wszedł na trybunę i ryzykując własną opinią a nawet własnym życiem — zamaskował całą sprawę. Clemenceau przytacza wyjątek z mównicy, wygłoszonego wówczas na posiedzeniu sądu wojennego. Po zejściu Clemenceau z trybuny, Foch był uratowany, a wraz z nim przyszłe zwycięstwo Francji.

— „Gdzie byłby pan teraz, mój biedny marszałku, gdyby nie stanął pomiędzy panem a pańskimi sędziami?.. Muszę to panu przypomnieć, albowiem myśl ta nigdy nie przychodziła panu do głowy“.

Na tem kończą się pierwsze trzy rozdziały książki Clemenceau.

Ukazuje się w nich prawdziwy „tygrys“ — nigdy nie broniący się, lecz zawsze atakujący.

Andrzej S.

Tomaszów-Mazowiecki.

(Tel. od wł. korespondenta)

DALSZE FIGLE P. FIGLA.

W bieżącym tygodniu bawił w Tomaszowie naczelny dyrektor Polminu ze Lwowa i przeprowadził rewizję w miejscowym oddziale. Jak się dowiadujemy ustalono, że urzędnik Stanisław Figiel, o którego oszukańczych machinacjach do nosiła już swego czasu „Republika“ dokonał nowych malwersacji. Tym razem dopuścił się on sprzeniewierzenia przy wpłaceniu sum do PKO dla centrali. Od działowi swemu przedstawił on sfalszowane dowody wypłaty, na których były wypisane większe sumy.

Figla aresztowano wczoraj. Ze względu na toczące się śledztwo bliższe szczegóły trzymane są w tajemnicy.

ZAWODY STRZELECKIE.

Onegdaj na zakończenie kursu strzeleckiego, trwającego od 25 marca odbyły się zawody strzeleckie, w których pierwsze miejsce zajął Klimkiewicz (Sokół) drugie miejsce Malej (Strzelec), trzecie Pasik (harcerz), czwarte Owczarek (strzelec), piąte Elas (strzelec). Do zawodów stanęło 42 zawodników.

ZAKOŃCZENIE KURSU.

W ciągu tygodnia odbywały się egzaminy uczestników kursu dokształcającego przy związku ziemianników. W niedzielę odbędzie się rozdanie świadectw z ukończenia kursu.

Ucieczka więźnia.

Eskortujący policjanci strzelali do uciekającego i ciężko go ranili.

Wczoraj o godz. 3 po poł. na ul. Karola rozległa się gęsta strzelanina. Środkiem jezdni, w kierunku ul. Piotrkowskiej biegł jakiś człowiek w

UBRANIU WIĘZIENNEM.

W odległości kilkunastu metrów za nim biegło kilku policjantów z rewolwerami w rękę.

Mimo kilkakrotnych wezwań i strzałów oddanych w powietrze, uciekający nie zatrzymał się. Wówczas ścigający go policjanci

STRZELILI W KIERUNKU UCIEKAJĄCEGO.

Jedna z kul ugodziła uciekającego w bok. Brocząc obficie krwią, runął on na jezdnię tuż obok fabryki Elserta.

Po kilku chwilach dopadł go policjant, a prawie jednocześnie z nim od strony sądu okręgowego nadejechała więzien- na karetka samochodowa, która przewiozła rannego do znajdującego się w pobliżu szpitala wojskowego.

Tło tego, przeplatanego strzelaniną pościgu przedstawia się następująco:

Na wokandzie wydziału apelacyjnego sądu okręgowego znalazła się wczoraj sprawa Stefana Nowickiego, który w poprzedniej instancji za cały szereg kradzieży

ZOSTAŁ SKAZANY NA 2 I PÓŁ ROKU WIĘZIENIA.

Wydział apelacyjny w dniu wczorajszym wyrok ten zatwierdził.

O godz. 3-ej Nowicki po wyjściu z gmachu sądu pod eskortą policjantów prowadzony był do stojącej przed sądem karetki więziennej. W pewnym momencie

NOWICKI ODEPCHNAŁ OTACZAJĄCYCH GO POLICJANTÓW I POCZAŁ UCIEKAĆ ULICĄ KAROLA.

Po przewiezieniu Nowickiego do szpitala, dokonana została operacja wyjęcia kuli.

Stan Nowickiego jest groźny. (As.)

Piotrków-Trybunalski.

(Tel. od własn. koresp.)

Jak już „Republika“ donosiła, komisarz kasy chorych, p. Kozek, doceniając doniosłość należytej opieki nad położnicami, należącymi do kasy chorych przy stał się do zorganizowania w Piotrkowie specjalnego oddziału dla położnic. Uroczyste poświęcenie i otwarcie tej instytucji odbędzie się dziś, 5 b. m. przed południem. Ceremonii poświęcenia dokona ks. prałat Szabelski.

Na uroczystość zaproszeni zostali przedstawiciele władz państwowych, starosta Krzemieński, prez. Schmidt, wiceprez. Hudec oraz przedstawiciele społeczeństwa.

Spodziewany jest również przyjazd dyrektora okręgowego urzędu ubezpieczeń z Warszawy.

**

Wczoraj w restauracji spółdzielczej w Piotrkowie przy ul. Słowackiego 28, dwaj nieznanymi młodzieńcy, po spożyciu obfitego obiadu, usiłowali popełnić samobójstwo przez wypicie większej ilości esencji octowej.

Denatów przewieziono do szpitala. Są to mieszkańcy Częstochowy, Edward Merwer i Marjan Śliwiński, którzy postanowili popełnić samobójstwo z powodu braku środków do życia.

B. P. CELINA z SCHIFFÓW

WŁADYSŁAWOWA LANDSBERG

po ciężkich i długich cierpieniach zmarła dnia 1-go kwietnia r. b. w Wiedniu przeżywszy lat 33. Wyprowadzenie zwłok z dworca kolejowego w Tomaszowie-Maz. na miejsce wiecznego spoczynku odbędzie się w niedzielę dnia 6-go kwietnia o godz. 12.30 p. p., o czym zawiadamiają w głębokim smutku pozostali

maż, córeczka, matka, brat i rodzina.

KRONIKA
KWIECIEŃ
5
SOBOTA

Dziś Wincentego
Jutro: Wilhelma
—:—
Wschód słońca 5.04
Zachód słońca 18.14
Wschód księżyca 8.17
Zachód księżyca 1.36
Długość dnia 15.35
Przybyło dnia 60.9

O 1,5 procent

staniano w Łodzi w marcu.

W dniu wczorajszym pod przewodnictwem naczelnika wydz. zdr. publ. dr. Skalskiego, odbyło się w urzędzie wojewódzkim w Łodzi posiedzenie komisji do badania cen, na którym ustalono, że koszty utrzymania w m-cu marcu r. b. w porównaniu z lutym spadły o 1,5 proc.

Na spadek ten w pierwszym rzędzie wpłynęła niższa artykułów spożywczych, jak również cen węgla i drzewa.

Budżet m. Łodzi

pod ścisłą kontrolą władz.

Jak się dowiadujemy, preliminarz budżetu samorządu łódzkiego na rok 1930/31, przesłany do zatwierdzenia min. spraw. wewn. nie został dotychczas zatwierdzony, natomiast urząd wojewódzki w Łodzi otrzymał instrukcję z ministerstwa w sprawie gospodarki miejskiej w okresie budżetowym.

Na podstawie tej instrukcji urząd wojewódzki wydał magistratowi zlecenie uprawniające magistrat do wydatkowania 1/12 budżetu zeszłorocznego, w każdym miesiącu budżetowym. (a)

Inspekcja piekarń

trwa w dalszym ciągu.

Komisja sanitarna rozpoczęła z początkiem tygodnia kontrolę piekarń pod względem ich warunków higienicznych.

W wielu wypadkach piekarze nie zastosowali się do zarządzeń, wydanych im podczas poprzedniej lustracji i w tych wypadkach karani będą wysokimi grzywnami, a nawet piekarnie, nieodpowiadające wymaganiom sanitarnym, zostaną opieczetowane.

Komisja ustaliła w niektórych wypadkach, podczas poprzedniej inspekcji, że piekarnia służy również za miejsce spoczynku na noc dla pracowników lub członków rodziny piekarza. W tych wypadkach nastąpi również zamknięcie piekarń. (b)

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują apteki: N. Epszteina, Piotrkowska 225, M. Bartoszewskiego, Piotrkowska 95, M. Rozenbluma, Cegielniana 12, Gorfajna, Wschodnia 54, J. Koprowskiego, Nowomiejska 15.

JASNOWIDZENIE JEST OSZUSTWEM!

„Jasnowidze“ na tropie zbrodni.—Tricki i szwindle medjów. Jak szukano gen. Kutjepowa.—Kwestja zakopanych skarbów. Eusapia Palladino.

Dzienniki zagraniczne donoszą ostatnio znowu o fall jasnowidzów, która ogarnęła szereg państw zachodniej Europy.

Jeszcze nie przebrzmiały echa sensacyjnego procesu w Królewcu, gdzie odsłonięto rąbek tajemniczych praktyk pewnej sprytniej kobiety - jasnowidza, a już znowu nowy proces w Czechosłowacji głosi o pewnym telepacie - jasnowidzu, którego prokuratura oskarżyła o ordynarne zupełnie oszustwo w 36 wypadkach. Ten „nadczłowiek“ podjął się wyszukiwania zaginionych przedmiotów zakopanych skarbów, wykrywania przestępstw i wszelkiego rodzaju zbrodni, a ponieważ, jak wiadomo, liczba osób naiwnych jest zawsze i wszędzie potężna, więc znalazło się wielu, którzy poszli na lep jego przyrzeczeń. Jasnowidz ten zebrał dużą sumę pieniędzy na poczet zaliczek, nie osiągnąwszy jakiegokolwiek sukcesu dla jego klientów.

Mimo faktu, że podczas przewodu sądowego zostaje dostatecznie stwierdzone, iż wszyscy jasnowidze operują tylko gołostownością i uchylającym się od kontroli przepowiedniom, które mają tę właściwość, że dowolnie dadzą się interpretować — sąd wydaje prawie zawsze wyrok uniewinniający, ponieważ psychiatrzy tłumaczą winowajców psychopatycznym ich podłożem i specyficzną mentalnością.

Szerokie sfery nie są zaznajomione z właściwą treścią słowa „jasnowidztwo“. Jeśli znalazłby się człowiek, który potrafiłby opisać mniej więcej dokładnie, co w danej chwili, t. zn. podczas trwania doświadczenia, dzieje się w przyległym choćby pokoju (abstrahując już od eksperymentów na większą odległość) poza tylko ilość osób w pokoju tym, wygląd znajdujących się tamże sprzętów, naturalnie nie w formie przypuszczeń,

lecz konkretnie, trzykrotna zaś próba powiedzie się absolutnie pomyślnym wynikiem we wszystkich trzech wypadkach — wtedy zaszedłby wypadek jasnowidzenia. Lecz kontrola powinna wtedy usunąć z pomiędzy siebie osoby, które znają ten przyległy pokój i osoby tamże się znajdujące.

Czytanie zamkniętych listów przez kopertę nie jest przekonywujące. Przecież tak często wykryto przy podobnych doświadczeniach niezmiernie pomysłowo skonstruowane oszustwo. Z niesłychaną wirtuozyą potrafił niejedyn jasnowidz tak zrećźnie oszukiwać, że cała komisja kontrolna, składająca się z kilkunastu poważnych profesorów uniwersytetu, pada ofiarą jego trików. Pod czas

poszukiwań za wampirem z Düsseldorfu, ostatnio zaś za porwanym generałem Kutiepowem ofiarowało swoją pomoc mnóstwo jasnowidzów i okazało się, że wszyscy zawiedli na całej linii.

Dwóch najwięcej znanych w Europie, jeden wiedeńczyk, drugi nasz rodak, o którym prasa często wspomina, popełnili największe głupstwo, gdyż opisali w transie jasnowidzenia, że Kutiepow został po porwaniu zamordowany i automobil czerwony miał mieścić kosz, (w jakim wozli się we Francji mięso) ze zwłokami zabitego generała. Ostatnie wiadomości urzędowe wydane przez paryski urząd śledczy stwierdzają niezbicie, że Kutiepow żywego wywieziono na statku.

Więc także i tym razem fiasco jasnowidzów zupełne, a urzędy śledcze zarówno w sprawie wampira z Düsseldorfu jak i generała Kutiepowa zakazały jasnowidzom mieszać się do śledztwa.

Wszelkie dane otrzymują jasnowidze z dzienników i następnie konstruują na podstawie zwyczajnych przypuszczeń

pseudo-fakt zbrodni widziany przez nich w transie.

Gdyby rzeczywiście egzystował prawdziwy jasnowidz, jak olbrzymie pole do działania przedstawia kwestja zakopanych skarbów dla jego zdolności, skoro powszechnie wiadome jest, że niezliczone bogactwa w postaci monet, drogocennych przedmiotów i olbrzymia ilość wartościowych obiektów w łonie ziemi jest ukryta!

Zajmują się zjawiskami z tej dziedziny od kilkunastu lat, a jednak nie znalazłem dotąd takiego osobnika, który mógłby przekonywująco udowodnić właściwości jasnowidztwa. Wszystko, co na ten temat opowiadają — to bajki z tysiąca i jednej nocy, które przez trzecie osoby uzupełniane są fantazją i w stale ulepszonej redakcji dalej podawane.

Dlaczego koła zajmujące się spirytyzmem posiadają tyle wrogów? Bo tak zwane medja spirytystyczne po dłuższym czy krótszym czasie są demaskowane, jako oszukiwacze.

Wszystko uzależnione jest u tych medjów od odwrócenia uwagi od czynników, ułatwiających ich ciemne machinacje. Ciemność zupełna, lub słabe oświetlenie mierną lampą czerwoną jest alfą i omegą cudownych zdolności metapsychicznych tych „fenomenów“.

Słynny badacz monachijski dał się przez cały szereg lat oszukiwać przez okrzykane medium Eusapia Palladino; napisał duże dzieło o niej, stwierdzając realność tworzonych przez nią zjawisk. Aż tu nagle profesor uniwersytetu berlińskiego, prof. dr. Dessior demaskuje to medium, udowodniając, że wszystko polega u niej na wcale zrećznych trickach, których monachijski profesor Schrenck von Notzing z powodu niedostatecznej kontroli nie zdołał zauważyć.

Ludzie, którzyby się chcieli czegoś o swojej przyszłości dowiedzieć, chodzą do wróżbitów, wróżek, jasnowidzów, telepatów, magnetyzerów, cyganek, astrologów, chiromantów, frenologów i grafologów. Tracą czas i pieniądze, niczego się nie dowiadując nowego poza tem, co było im samym przedtem już znane. Prócz śmierci nie można nikomu niczego przepowiedzieć, a przecież umrzeć każdy z nas musi, bo przychodzimy na świat z wyrokiem śmierci w kieszonce. Kiedy to ma nastąpić, tego nikt nie przepowie.

Do mnie zwracano się z prośbą o przepowiednię niezliczone razy; dla każdego miałem następujące powiedzenie: kto chce, aby przyszłe jego życie odpowiadało jego — naturalnie niewygórowanym — życzeniom, będzie szedł prostą uczciwą drogą, będzie energicznie pracował i wiary w siebie nie straci — temu nie będzie źle.

Lo - Klttay,

MIKOŁAJ
RIMSKI

dlatego . . . . . że Cię . . . . .
. . . . . kocham . . . . .
Właśnie dlatego . . . . . i . . . . .
zresztą . . . . . wkrótce . . . . . w Lunie

ELZA TEMARY.

Wiceprez. Wieliński przeciw robotnikom.

Na skutek skargi przedstawiciela socjalistycznego magistratu, zasiedli na ławie oskarżonych delegaci wszystkich związków zawodowych m. Łodzi. Sąd uznał, że oskarżenie było bezpodstawne i uniewinnił robotników.

W dniu wczorajszym w sądzie grodzkim w Łodzi rozegrał się finał niezwyklej sprawy sądowej, która szerokim echem odbiła się wśród szerokich sfer naszego miasta, budząc szczególne zainteresowanie wśród mas robotniczych. Tło sprawy jest bowiem bardzo charakterystyczne, a oskarżenie — jedyne, jakie do tąd miało miejsce w historii robotniczej Łodzi.

W czerwcu ubiegłego roku, magistrat, znajdując się w tarapatkach finansowych postanowił ograniczyć czas pracy na robotach sezonowych i tym sposobem poczynić pewne oszczędności w budżecie. Uchwała magistratu, która zapadła wówczas w tej sprawie, przewidywała, że robotnicy zatrudnieni będą miast tylko przez trzy dni w tygodniu.

Taka uchwała wywołała wśród ogółu robotników sezonowych wielkie wzburzenie. Na wiecu, który odbył się wówczas w tej sprawie, a na którym obecnych było przeszło 3 tysiące robotników sezonowych, zwrócili oni uwagę, że podobne rozstrzygnięcie sprawy jest dla nich bardzo krzywdzące.

Wśród wielkiego wzburzenia robotników, którzy podkreślali nadto, swe kolo salne zadłużenie, z którego nie będą mogli wybrnąć, postanowiono jednogłośnie wysłać delegację do prezydium magistratu.

Delegacja ta miała obowiązek wyjaśnić faktyczne położenie robotników sezonowych i miała prosić o nie wprowadzanie w czyn uchwały redukującej ilość dni pracy.

Delegaci w magistracie.

Ponieważ więc zwołany został z inicjatywy związków zawodowych, zebrani postanowili, że do magistratu pójdą, prócz przedstawicieli związków, z urzędu, również delegaci ogółu robotniczego,

którzy, zdaniem wiecujących, będą mogli najdokładniej przedstawić ciężkie położenie robotników sezonowych, w razie redukcji dni pracy.

Ogółem wybrano około 26 osób, spośród których byli przedstawiciele wszystkich związków zawodowych w Łodzi.

Delegacja skomunikowała się przedtem z prezydium magistratu i upewniwszy się, że zostanie przyjęta, udała się do gmachu zarządu miasta przy Placu Wolności 14.

Gdy delegacja przybyła do gmachu magistratu, poleciła przez woźnego zameldować wiceprez. dr. Wielińskiemu, że prosi o przyjęcie jej.

Po upływie kilku minut woźny zakomunikował, że dr. Wieliński nie przyjmuje wszystkich delegatów, lecz tylko przedstawicieli związków zawodowych i prosi nadto, aby znajdujący się na korytarzu robotnicy nie zachowywali się zbyt głośno, ponieważ przeszkadzają w urzędowaniu.

Należy zwrócić uwagę, że zarówno w poczekalni, jak i na korytarzu znajdowało się bardzo wiele osób, przybyłych w innych sprawach do magistratu i z tego względu panował tu zupełnie naturalny ruch.

„Wyrzucić ich.“

Na tę okoliczność zwróciła uwagę delegacja woźnemu, oświadczając zarazem, że nie może zgodzić się na warunek wiceprez. Wielińskiego, ponieważ została wysłana przez trzy tysiące robotników sezonowych i musi spełnić dane jej polecenie.

Wówczas wiceprez. Wieliński oświadczył, że wogóle z robotnikami nie będzie rozmawiał,

a równocześnie telefonicznie wezwał do siebie jednego z dyżurujących w magistracie funkcjonariuszy policji, polecając mu, by delegację usunął z magistratu.

Gdy robotnicy dowiedzieli się o tej decyzji, zapanowało wśród nich łatwo zrozumiałe wzburzenie. Poczęli oni głośno szemrać, wyrażając swe oburzenie i twierdząc, że w ciągu 10 lat nie było wypadku, by wiceprezydent miasta, do którego zgłasza się przedstawiciele jakiegokolwiek ciała zbiorowego, odmawiał ich przyjęcia mimo, że zarząd miasta wcześniej wyraził zgodę na przyjęcie delegacji. Zwrócili też uwagę, że nie powinno ich było to spotkać ze strony magistratu socjalistycznego, który jako wybrany głosami robotnikami, powinien inaczej ustosunkowywać się do wszystkich spraw robotniczych.

Tymczasem na korytarzu zjawił się funkcjonariusz policji, który wezwał robotników do opuszczenia gmachu magistratu. Robotnicy natychmiast usłuchali wezwania i spokojnie udali się do portierni, stamtąd na ulicę. Wiceprez. Wieliński czuł się jednak dotknięty słowami robotników i skierował skargę do prokuratora.

Skarga do prokuratora.

Rozprawa sądowa wyznaczona była na dzień 11 marca. Na ławie oskarżonych zasiedli kierownik związku robotników sezonowych „Praca“, p. Modrzejewski, sekretarz związku robotników sezonowych kartelu Z. Z. P., p. Kuchciak, delegat robotniczy klasowego związku robotników sezonowych p. Klimczak i jeszcze trzech delegatów robotniczych.

Kolejno zeznawali wiceprez. Wieliński i woźny magistratu, Urzędowicz.

Wiceprez. Wieliński podtrzymał swoje oskarżenie, występując ostro przeciwko robotnikom.

Natomiast zeznania świadka Urzędowicza brzmiały wprost przeciwnie. Zeznał on mianowicie, że delegacja robotników zachowywała się zupełnie spokojnie i na jego wezwanie oraz wezwanie funkcjonariusza policji, spokojnie opuściła gmach magistratu.

Wobec takiego obrotu sprawy, na wniosek obrońcy oskarżonych robotników, adw. Pełki, sąd postanowił powołać dodatkowo, jako świadków, funkcjonariuszy policji, którzy owego dnia, gdy delegacja przybyła do magistratu, pełnili służbę w gmachu zarządu miasta. Sędzia przychylił się do wniosku obrony i postanowił przerwać rozprawę do dnia 4 kwietnia.

W dniu wczorajszym sala nr. 8 sądu grodzkiego w Łodzi zapelniała się ponownie tłumem robotników. Członkowie wszystkich związków zawodowych w Łodzi przybyli, by przysłuchiwać się przebiegowi tego niezwyklego i jedyne w swoim rodzaju procesu.

w którym przywódcą stronnictwa robotniczego, wystąpił do sądu ze skargą na robotników, reprezentujących wszystkie ugrupowania, za to, że ci przybyli doń prosić o... zmianę warunków pracy i podniesienie niskich zarobków.

Zeznania policji.

Jako pierwszy zeznał przodownik Tomaszewski, pełniący owego dnia, w którym przybyła delegacja do magistratu, służbę w portierni.

Opowiada on, że gdy przybyła delegacja robotników do magistratu, do portierni wysłano z komisariatu kilku funkcjonariuszy policji, co miało zawsze miejsce na polecenie magistratu, gdy przybywała jakakolwiek delegacja. W pewnej chwili wezwano go do wiceprezydenta Wielińskiego, który nakazał mu, aby usunął natychmiast wszystkich znajdujących się na korytarzu i w poczekalni robotników, ponieważ ci zachowują się nieodpowiednio, grubiańsko i przeszkadzają w urzędowaniu.

W epoce SPECJALIZACJI

kupuje każdy oszczędny i każdy znawca tylko w sklepach specjalnych. Dlatego też nabywają kawę w firmie

Juliusz Meinl
Import kawy S. A.
PIOTRKOWSKA 95.

— Natychmiast wyszedłem na korytarz, — mówi świadek — ale tam skonstatowałem, że przeciwnie, robotnicy zachowują się bardzo spokojnie i rozmawiają z sobą półgłosem. Musiałem jednak spełnić polecenie, dane mi przez wiceprezydenta Wielińskiego, wobec czego wezwałem wszystkich do opuszczenia gmachu. Wszyscy wyszli w zupełnym spokoju. Pomyślałem więc, że być może nie zrozumiałem danego mi polecenia, kazałem więc wszystkim delegatom zatrzymać się w portierni, a sam wróciłem na górę do wiceprezydenta.

Ponieważ w dalszym ciągu nie mogłem stwierdzić jakiegokolwiek niewłaściwego wystąpienia ze strony delegacji, mimo, że p. wiceprezydent twierdził, iż zakłócili oni spokój, nakazałem robotnikom, by wyszli z magistratu, co też w spokoju uczynili.

Robotnicy zachowywali się poprawnie.

Sędzia: — Czy świadek zauważył jakikolwiek nieposzanowanie urzędu?

Świadek: — Nie, żadnego... Zaznaczam, że zatrzymałem robotników w portierni tylko dlatego, że myślałem, iż nie zrozumiałem dyspozycji wiceprezydenta. Ale w postępowaniu ich nie dopatrywałem się niczego, co kwalifikowałoby się pod to określenie.

Sędzia: — Czy robotnicy hałasowali na korytarzu?

Świadek: — Nie, nikt nie hałasował. Sędzia: — A gdy wezwano ich do zejścia się, czy nie było wówczas jakichkolwiek awantur czy wymysłów?

Świadek: — Nie, robotnicy zachowywali się bardzo spokojnie i na moje wezwanie spokojnie wyszli.

Obronica: — Czy świadek nie znalazł podstawy do sporządzenia protokołu o zakłóceniu spokoju publicznego?

Świadek: — Nie. Gdybym znalazł jakąkolwiek podstawę, niewątpliwie protokół sporządziłbym. W tym wypadku nie było żadnych podstaw.

W dalszym ciągu zeznał przodownik Wlazło, który również pełnił tego dnia służbę w magistracie. Stwierdza on również, że robotnicy zachowywali się zupełnie spokojnie i na wezwanie funkcjonariusza policji natychmiast oddalili się, również w zupełnym spokoju.

Sędzia: — Czy nie wdzierali się siłą i nie domagali się gwałtownie wpuszczenia na ich do gabinetu wiceprezydenta?

Świadek: — Nie, zachowywali się zupełnie poprawnie.

Obronica: — Czy była jakakolwiek podstawa do sporządzenia protokołu?

Świadek: — Nie, nie było żadnej podstawy. Gdy na polecenie wiceprezydenta Wielińskiego zajęliśmy się usunięciem robotników z korytarza, zapytałismy wówczas wiceprezydenta, czy nie może nam wskazać tych, którzy zachowywali się nieodpowiednio, ponieważ my tego nie widzimy. Na to wiceprezydent oświadczył, iż zna nazwiska tych, którzy niestosownie się zachowywali i sam z tego zrobi odpowiedni użytek.

Ponieważ uważaliśmy, że niema powodu do sporządzenia protokołu, poleciliśmy tylko robotnikom wyjść, co też uczynili.

Jako trzeci świadek zeznał niejaki Borzęcki, uczestnik wiecu, który również przybył wraz z delegacją do magistratu. Zeznał on, że nie zastali oni prezydium magistratu nieprzygotowanym, lecz przeciwnie, przed przybyciem umówili się z wiceprezydentem Wielińskim, że ich przyjmie. Dlaczego ich później nie przyjął, tego świadek nie wie.

Obronica: — A więc konferencja w magistracie była z góry wyznaczona? Świadek: — Tak jest.

Obraził robotników.

Z kolei zabiera głos obrońca, który podkreśla bardzo ciekawą okoliczność w skardze. Mianowicie, w piśmie urzędowym, które wiceprezydent Wieliński przesłał do prokuratora, podał on artykuł kodeksu karnego, na mocy którego należy pociągnąć robotników do odpowiedzialności. Podał mianowicie artykuł mówiący o

nieposzanowaniu władzy.

Procedura sądowa nie wymaga by skarżący nasuwał z góry prokuraturze, artykuły kodeksu karnego i w ten sposób „ułatwiał“ prowadzenie dochodzenia. Ten punkt skargi jest więc bardzo znamienny. Sam przedstawiciel magistratu zaznaczył tu w sądzie, że przyjmowanie delegacji robotniczej jest nie tylko prawem, lecz obowiązkiem magistratu,

albowiem istnieje specjalna umowa zbiorowa, pomiędzy związkami zawodowymi a magistratem. Umowa ta jednak nie przewiduje wle robotników może czy powinno zgłaszać się w delegacji. Gdy chodzi o rzecz błahą, udaje się zwykle 2 — 3 delegatów, gdy chodzi o rzecz bardzo poważną — idzie tam więcej ludzi. W tym wypadku chodziło o rzecz pierwszorzędnej wagi dla robotników, o ich zarobek, o utrzymanie siebie i rodzin — trudno więc zrozumieć, dlaczego wiceprez. Wieliński nie tylko, że nie chciał przyjąć delegacji, ale oskarżył ją jeszcze zupełnie bezpodstawnie.

Druzgocący wyrok.

Przedstawiciel oficjalny oskarżenia, przodownik VIII komisariatu policji wobec zupełnego wyświetlenia sprawy, zrzekł się oskarżenia.

Wobec powyższego, sąd ogłosił wyrok, NA MOCY KTÓREGO OSKARZENI, P. MODRZEJEWSKI, ZE ZWIĄZKU „PRACA“, KUCHCIAK, Z KARTELU Z. Z. P., P. KLIMCZAK ZE ZWIĄZKU KLASOWEGO I TRZEJ ROBOTNICZY, UCZESTNICZY WIECU ZOSTALI UNIEWINIENI.

Wyrok wywarł wielkie wrażenie na wszystkich obecnych na sali. Jak się do wiadujemy, wszyscy oskarżeni robotnicy postanowili obecnie wystąpić przeciwko wiceprezydentowi Wielińskiemu na drogę sądową, O FAŁSZYWE OSKARŻENIE I PONIESIONE WSKUTEK TEGO, STRATY MORALNE. K.

Zawarcie umowy z robotnikami sezonowymi.

Na wczorajszym posiedzeniu magistratu postanowiono zawrzeć ze związkami zawodowymi pracowników miejskich umowę zbiorową, normującą warunki pracy i płacy robotników sezonowych.

Umowa ta, oparta będzie na umowie zawartej ze związkami zawodowymi pracowników miejskich w r. 1928 z uwzględnieniem szeregu poprawek, zgłoszonych przez związki zawodowe.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

26 dnia ciągnięcia 5 klasy 20-tej loterii państwowej.

P. Aronowi Majzlowi z powodu zgonu ojca Jego B. P. Dojwa-Bera wyrazy serdecznego współczucia składają Współpracownicy firmy B-cia B. i H. Sieradzcy i I. Herszkowicz.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR KAMERALNY Dzisiaj, sobota, niedziela i poniedziałek wieczorem występy znakomitego artysty warszawskiego Eugenjusza Bodo, kreującego rolę tytułową we wzruszającej amerykańsko-żydowskiej sztuce S. Raphaelsona „Śpiewak Jazzbandowy”.

TEATR POPULARNY Dzisiaj sobota. Popoł. kapitałna komedia „Maż na usługach kochanka” po raz ostatni, po cenach najniższych.

WYSTĘPY OPERY WARSZAWSKIEJ. Znana warszawska opera objazdowa pod dyktando Tadeusza Wierzbickiego wystąpi w Teatrze Popularnym trzy razy: w sobotę wieczorem i w niedzielę i poniedziałek.

RADJOPROGRAM

PIĄTEK, dnia 5-go kwietnia. Godz. 11.58-12.05 Sygnał czasu 12.10-13.10 Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikaty 15.00 Odczyt z cyklu wykładów dla maturzystów „Sprawa włościańska w Polsce”

Miss Polonia w pierwszym polskim filmie dźwiękowym.

Panna Zofia Batyoka jest nie tylko królową urody, sukcesy pięknej Zosi w Warszawie zaczęły się od srebrnego ekranu — i to sukcesy rzeczyste. Uroda jest rzeczą niemałą, ale bez tałentu nie w tej dziedzinie zrobić nie można.

SĄD PUBLICZNY NAD FILMEM DŹWIĘKOWYM.

Jutro w niedzielę, dnia 6-go kwietnia o godz. 12-ej w południe odbędzie się w sali Teatru Kameralnego (Gmach Grand Hotelu, Traugutta 1) sensacyjny sąd publiczny nad filmem dźwiękowym.

Table with lottery results for the first drawing (I-sze ciągnięcie). Columns include prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

Table with lottery results for the second drawing (II-gie ciągnięcie). Columns include prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

Table with lottery results for the third drawing (III-cie ciągnięcie). Columns include prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

GRAND KINO advertisement for the film 'Znajoma z wagonu sypialnego' (A Neighbor from the Sleeping Car). Includes showtimes and cast details.

Table with lottery results for the fourth drawing (IV-cie ciągnięcie). Columns include prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

Table with lottery results for the fifth drawing (V-cie ciągnięcie). Columns include prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

Table with lottery results for the sixth drawing (VI-cie ciągnięcie). Columns include prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

Table with lottery results for the seventh drawing (VII-cie ciągnięcie). Columns include prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

Table with lottery results for the eighth drawing (VIII-cie ciągnięcie). Columns include prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

Table with lottery results for the ninth drawing (IX-cie ciągnięcie). Columns include prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

Table with lottery results for the tenth drawing (X-cie ciągnięcie). Columns include prize amounts (e.g., 15,000 zł, 10,000 zł) and corresponding winning numbers.

Advertisement for a tax protest: 'Broń nie jest zbytkiem. Posiadacze rewolwerów nie płacą podatku.' (Firearms are not luxuries. Gun owners do not pay taxes.)

CÓRKA ZAMORDOWAŁA OJCA...

Potworna tajemnica domu przy ul. Zachodniej № 22.—Fantastyczne dzieje łódzkiej akuszerki.—W sidłach międzynarodowej bandy złodziejskiej.

Sąd skazał Mikulską na 6 lat ciężkiego więzienia.

Proces Władysławy Mikulskiej, właścicielki domu przy ulicy Zachodniej 22 oskarżonej o zabójstwo ojca — dozorczy tej kamienicy, jej ucieczka do Argentyny z wywiadowcą policjnym i wreszcie aresztowanie w Buenos Aires, wywołały żywe zainteresowanie w całym mieście, to też nie dziwnego, że żądni sensacji łodzianie, a głównie właściciele łódzianki, tak licznie przybyli na salę sądową.

Wśród publiczności, na co zwracano uwagę, przeważały... akuszerki, które niemal wszystkie stały się w komplecie. Szczególne zainteresowanie akuszerki procesem Mikulskiej powstało z tego powodu, że oskarżona niegdyś pracowała w tym zawodzie.

Sprawa rozpoczęła się o godzinie 11-ej przed południem. Wkrótce przed zjawieniem się kompletu sędziowskiego (przewodniczący sędzia Arnold, asse-scrzy sędziowie Natkes i Halicki) policja wprowadza oskarżoną, przwiezioną z więzienia. Mikulska była niegdyś znaną piękną łódzka. Obecnie niższa z czoła życiem, wycieńczona cierpiącą, schorowaną kobietą, na której burzliwe przejścia wycisnęły swe piętno.

Gdy siadała w kacie ławy oskarżonych od raca głowę od publiczności. Nie chce spoglądać na męża, elegancko ubranego mężczyznę, siedzącego w jednym z pierwszych rzędów ław dla publiczności, ani na innych znajomych.

Przewodniczący sądu odczytuje obszerny akt oskarżenia, który w streszczeniu brzmi następująco:

Akt oskarżenia.

W domu przy ulicy Zachodniej 22 mieszkali małżonkowie Mikulscy, właściciele tej nieruchomości.

W tej samej kamienicy pełnił funkcje dozorczy ojciec oskarżonej Ignacy Bartzak, a mieszkali wywiadowca policji Kwintkiewicz i niejaki Artur Simon vel Szymański.

Mikulscy źle żyli z Bartzakiem. Klótnie, trwające od dwóch lat bez przerwy, doprowadziły wreszcie do tego, że

wymówili mu zajęcie dozorczy.

Pewnego wieczoru Bartzak był u Szymańskiego. Mikulska, która go tam ośszukała, wszczęła z nim spór. Ojciec będąc pijanym, miał jej powiedzieć kilka przykrych słów, a wówczas młoda niewiasta sięgnęła po rewolwer i wołała: „Niech się to raz skończy” — pozbawiła go życia.

Po dokonaniu zbrodni Mikulska sama wezwała policję i pogotowie, oświadczając, iż

ojciec popełnił samobójstwo.

Początkowo uwierzono jej. Gdy jednak dalsze śledztwo zadało kłam jej twierdzeniom.

Mikulska uciekła z Łodzi wraz z wywiadowcą Kwintkiewiczem.

Zarządzonej pościgi nie dał rezultatów.

Zbrodnia została dokonana 18 marca 1922 roku i dopiero po ośmiu latach władze łódzkie dowiedziały się, iż Mikulska przebywa w Buenos Aires. Konsulat polski w Argentynie, który o powyższym otrzymał zawiadomienie aresztował oskarżoną o zbrodnię i specjalnie wydelegowani wywiadowcy sprowadzili Mikulską do Łodzi.

Kwintkiewicza nie odnaleziono. Gdy dowiedział się, iż policja jest na tropie Mikulskiej, zbiegł z Argentyny i do tej pory gdzieś się ukrywa.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, przewodniczący zapytuje Mikulską o personalia. Oskarżona, z zawodu akuszerka, żona właściciela nieruchomości, ma lat

42, jest wyznania rzymsko-katolickiego.

Zeznanie Mikulskiej.

Przewodniczący: — Czy oskarżona przyznaje się do zabójstwa ojca?

Oskarżona: — Nie. Chce wszystko opowiedzieć szczegółowo.

Na sali zapanowała grobowa cisza. Mikulska rozpoczyna swe zeznanie słabym, drgającym głosem, lecz mimo to publiczność nie uroniła ani jednego słowa z jej oświadczeń.

— Krytycznego wieczoru, mówi, przyszedłem z miasta dość późno. W gabłie meża paliło się światło.

Gdy weszłam do mieszkania usłyszałam przez drzwi rozmowę, która prowa-dziło w jednym z pokoiów kilku jej nieznanych mężczyzn.

— Dziś trzeba z nim skończyć — mówił jeden z nich.

Mikulska domyśliła się odrazu, że chodzi o jej ojca.

Wiedziała bowiem, że kilku osobników o bardzo ciemnej przeszłości, obawiało się, iż jej ojciec może ich zdradzić, gdyż wiedział o nich za dużo, więc już oddawna

chcieli go zgładzić.

Gdy przyłożyła ucho do dziurki od klucza usłyszała straszne słowa:

— Zabijemy go, a potem ciało pokrajemy na części i kawałkami wnieśliemy do domu.

Mikulska zdrząła z przerażenia. Widząc, że niema ani chwili do stracenia, zakradła się do sypialni, wyjęła z szuflady rewolwer meża i pobiegła do ojca. Gdy go nie zastała w domu, udała się do Simona vel Szymańskiego, gdzie go odnalazła. Bartzak, ojciec jej, był kompletnie pijany i zupełnie nie rozumiał, co się do niego mówiło.

— Idź do domu, — prosiła go — chcę cię zamordować! Bartzak nie ruszył się z miejsca. Gdy stała w drzwiach —

padł strzał.

Kto strzelał, nie wiedziała, gdyż na schodach było zupełnie ciemno, a w mieszkaniu paliła się tylko mała lampka naftowa.

Mikulska chwyciła wówczas za rewolwer. Chciała rzucić się na zbrodniarza, lecz ten zdążył szybko się ulotnić.

Gdy po pewnym czasie miała zamiar udać się do policji i zameldować o zabójstwie, jeden z lokatorów domu, Szulczewski rzekł do niej:

— Bądź cicho! My tu rządzymy!

Szulczewscy i inni osobnicy podłożyli następnie ojcu rewolwer, by upozorować samobójstwo i następnie wezwali pogotowie.

Ojciec jej żył jeszcze, lecz był zupełnie nieprzytomny i nie mógł złożyć żadnych zeznań. W szpitalu, dokąd go przywieziono, zmarł po kilku godzinach.

Przewodniczący: — Czy mąż oskarżonej był świadkiem zabójstwa.

Oskarżona: — Nie, on o niczym nie wiedział. Był przez cały czas u siebie w mieszkaniu.

Przewodniczący: — A czym się zajmował mąż?

Oskarżona: — Był kelnerem, a później przerzucił się na handel i dorobił się kamienicy.

Opowiadając dalej o swych dziejach, Mikulska twierdziła, iż bała się powiedzieć prawdę policji, gdyż wiedziała, że właściwi zabójcy zemścić się na niej. Milczała więc.

Dlaczego uciekła.

Gdy doszły do niej wieści, że władze już ustaliły, że ojciec nie popełnił

selfobójstwa, lecz został zamordowany poczęła się obawiać, że zabójcy oskarżą ją o zbrodnię więc postanowiła zbiec.

Wyjechała do Pabjanic do znajomych. Nazajutrz przysłał tam do niej Kwintkiewicz jakiegoś osobnika, który oświadczył, że kazał jej dalej uciekać, gdyż policja doszła do wniosku, iż ona jest zabójczynią i kilkakrotnie dokonała rewizji w jej mieszkaniu.

— Tak — mówi oskarżona. To był straszny dom, w którym mieszkałam. Tam, gdzie lokatorami są wywiadowcy i złodzieje, to musi być jakieś nieszczęście.

Gdy z Pabjanic — zeznała dalej Mikulska, uciekła do Warszawy, przyjechał tam do niej Kwintkiewicz.

Miłość wywiadowcy.

— Kocham panią, — oświadczył jej, gdy się spotkali — musimy razem wyjechać. Jeśli się pani będzie chciała oddać policji, to panią zabije.

Wiedząc, iż wywiadowca Kwintkiewicz należy do ludzi, którzy nie żartują i spełniają każdą groźbę, oskarżona postanowiła porzucić męża i uciec z nim razem.

Kwintkiewicz nie wyjechał z nią razem. Kazał jej udać się do Katowic, mówiąc, iż tam na dworcu będzie na nią czekał jakiś osobnik, który ją zna z fotografii i da jej paszport zagraniczny.

— Tak się rzeczywiście stało. Na dworcu katowickim jakiś wysoki mężczyzna w cyklistówce dał jej wszystkie potrzebne dokumenty i nie odzywając się do niej ani słowem, ulotnił się.

Gdy przewodniczący sądu zwraca oskarżonej uwagę, by wyrażała się ściślej i treściwie, Mikulska wybucha płaczem.

— To wszystko wydaje się nieprawdopodobne — mówi ze łzami w oczach — i sąd mi pewno nie wierzy. Proszę sądu, jeżeli sąd doprawdy nie da mi wiary, to proszę o wyrok śmierci!

W Buenos Aires.

Po tem oświadczeniu Mikulska starała się znów opanować i rozpoczynała dalszą opowieść.

Przyjechała do Berlina. Jakiś wkrótce podał jej ją i Kwintkiewicz. W Berlinie Kwintkiewicz szybko się skumał z jakąś szajką złodziejską. Gdy zrozumiała, że wpadła w ręce niebezpiecznego człowieka, chciała wrócić do kraju, lecz K. i jego towarzysze oświadczyli, że, gdy uczyni to ich kule dosięgną ją nawet w więzieniu.

Nie uciekła więc. Po kilku tygodniach Kwintkiewicz wyjechał z nią do Buenos Aires. Po drodze obiecywał jej, że w Argentynie obsypie ją brylantami, lecz gdy znaleźli się na miejscu, począł nad nią znęcać w tak okrutny sposób, że

uciekła od niego.

Udała się do jednego z zakonów, który udzielił jej schronienia. Kwintkiewicz odnalazł jednak jej kryjówkę. W tym czasie właśnie

ożenił się on z jakąś zamożną hiszpanką.

lecz mimo to nie chciał dać oskarżonej spokoju.

Sfałszował dokumenty, które stwierdzały, że Mikulska jest jego żoną i na tej podstawie zmusił zakonnicę, by oskarżoną oddała w jego ręce.

Dalsza opowieść Mikulskiej daje się streścić w kilku słowach. Kwintkiewicz gnebił ją dopóki nie przyjechał z Łodzi wywiadowca, który oskarżoną aresztował, a Kwintkiewicz wówczas gdzieś się ulotnił.

Przekleństwo kochanki.

Przewodniczący: — Co oskarżona łączyło z Kwintkiewiczem?

Oskarżona: — Niech będzie przekleństwo ten dzień, kiedy go poznałam! Kwintkiewicz był wówczas wdowcem. Nie lubiłam go, kochałam tylko jego dziecko. On codziennie wyznawał mi swą miłość, pisał gorące listy, żądając, bym porzuciła męża, gdyż bez mnie żyć nie może.

Przewodniczący: — W jakich stosunkach pozostawała oskarżona z rodziną meża.

Oskarżona: — Z mężem żyłam bardzo dobrze, ale z jego rodziną źle. Oni mnie nienawidzili. Gdy byłam w odmiennym stanie, moja teściowa życzyła bym urodziła dwanaście krzesel.

Mówiąc to Mikulska wybucha spazmatycznym płaczem.

— Nie mogę więcej mówić — kończy swe zeznanie. — Dostyc już pewno powiedziałam!

„Ona zabiła!”

Sąd przystępuje do badania świadków.

Pierwszy zeznaje Szulczewski, który, według słów Mikulskiej, miał jej grozić śmiercią, w razie gdyby zawiadomiła policję, że jej ojciec nie popełnił samobójstwa, lecz został zamordowany.

Świadek ten został sprowadzony z więzienia z Włocławka, w którym obecnie odsiadyuje karę za włamanie.

Szulczewski opowiada przed sądem, że był u meża oskarżonej, a następnie i u Simona vel Szymańskiego, gdzie zostało popełnione zabójstwo.

— Wiedziałem, że Mikulska zabiła — zeznaje. — Powiedziała: „czas z nim skończyć” i potem strzeliła do ojca.

Następny świadek, były lokator domu przy ulicy Zachodniej 22, opowiada że gdy krytycznego wieczoru usłyszał strzał, pobiegł do Szymańskiego. Mówiono tam wówczas, że

Bartzak popełnił samobójstwo,

lecz ktoś się również odezwał, że może Mikulska zamordowała ojca.

Z kolei były sąsiad Mikulskich, p. Kobyła, opowiada o trybie życia oskarżonej.

Przewodniczący (do świadka): A jak żyli ze sobą małżonkowie Mikulscy? Świadek: — Ani dobrze, ani źle. Tak żyje ze sobą 99 procent małżeństw. O zabitym Bartzaku świadek ten opowiada, że był pijakiem i awanturnikiem. Z każdym szukał zaczepki i nieraz w obecności obcych osób wzywał córkę od najgorszych.

„Ona jest niewinna!”

Duże wrażenie wywarły zeznanie następnego świadka, Cybulskiego krewnego Kwintkiewicza.

Świadek ten oświadcza, że swego czasu otrzymał list z Argentyny od Kwintkiewicza. K. pisał mu, że

Mikulska jest zupełnie niewinna i została umyślnie wmieszana do całej sprawy, przez właściwych sprawców.

Zeznanie następnego świadków nie wniosły do sprawy nic nowego.

Sparaliżowane palce.

Zainteresowanie wzrasta dopiero, gdy staje przed sądem żona zamordowanego i

matka oskarżonej, 70-letnia staruszka. Mówi ona, że Mikulska była idealną córką i wszyscy wyrażali się o niej bardzo dobrze, mąż jej natomiast był

(Ciąg dalszy na str. 9-ej)

Państwowa pomoc kredytowa.

Z dniem 1 bież. mies. wraz z całą ustawą skarbową na rok 30/31 wszedł w życie nieznanym poprzednim ustawom skarbowym przepis, upoważniający ministra skarbu do udzielania z zapasów kasowych Skarbu Państwa — o ile płynne zapasy przewyższają 200.000.000 zł. — kredytów krótkoterminowych w wysokości 100.000.000 na cele podniesienia produkcji drobnego rolnictwa.

Wykorzystywanie rezerw, nagromadzonych przez skarby państwowe w drodze powracania ich części obrotowi gospodarczemu jest niewątpliwie koncepcją słuszną i uzasadnioną. Przy względnej zamożności i płynności naszego skarbu, a wyczerpaniu kapitału obrotowego w gospodarstwie prywatnym — jest to nawet konieczne.

Niestety, krytyczne uwagi, wypowiedziane w czasie uchwalania tego przepisu pozostały bez oddźwięku. Wydawało się słusznym, aby przepis art. 1! ogólnie upoważniał ministra do asygnowania 100-miljonowego kredytu na cele obrotu gospodarczego, bez zważenia płaszczyzny zastosowania tego kredytu do rolnictwa (i to z zastrzeżeniem drobniejszych warsztatów rolnych).

Mysł taka była wysuwana i broniona m. in. w „Republice” nie dlatego, że inne warsztaty pracy gospodarczej w wyższym stopniu zasługują na pomoc kredytową państwa, ale dlatego, że rolnictwu w tej chwili przychodzi dość — jak na nasze warunki intensywnej pomocą inne publiczne źródła kredytowe. Z drugiej strony wszelka jednostronność w życiu gospodarczym jest szkodliwa, a z tego względu wypadało także pewne zasoby skierować do przemysłu i handlu. W chwili obecnej stworzenie dla nich doraźnego funduszu ratunkowego jest koniecznością na ogół niezaprzeczaną.

W związku z tem podkreślić należy, że ustawa skarbową na r. 1930/31 przewiduje państwową pomoc kredytową dla drobnego rolnika w innej jeszcze formie. Mianowicie, z przewidywanej nadwyżki 97,8 milionów złotych — zgorą czwarta część — 25 milionów — ma być zużyta na dotację dla Państwowego Banku Rolnego, celem uruchomienia co najmniej w tej wysokości ulgowego kredytu krótkoterminowego

zwrotnego w ciągu 1—3 lat, dla drobnych rolników. Tembardziej można było ze 100-miljonowego kredytu pewne sumy przeznaczyć dla przemysłu i handlu.

Licząc się jednak z tem, co jest, a nie z tem, co być powinno — trzeba obecnie dążyć do tego aby przepis ustawy skarbowej został najpomyślniej wykonany. W ostatniej linii kredyty dla rolnika odbijają się przecież także na sytuacji handlu i przemysłu.

Jak powiedzieliśmy, zezwolenie dla ministra skarbu uwarunkowane jest zastrzeżeniem, że „płynne zapasy przewyższają 200.000.000”. Zastrzeżenie nie zupełnie jasne, bo nie wiadomo, czy ta-

ki zapas płynny ma być nienaruszony, czy też już przy tej wysokości zapasu może minister zdjąć na kredyty 100.000.000. Na szczęście wątpliwość ta praktycznie nie spowoduje trudności, ponieważ wolne zapasy netto, a więc bez sum obcych szacowane są na 300 milj. zł. i nie należy przypuszczać, aby się poniżej tej kwoty wkrótce zmniejszyły.

Przy tym stanie skarbu pożądane jest, aby minister w całej pełni swoje upoważnienie wykorzystał i to w możliwie szybkim czasie, w każdym razie w okresie finansowania zbiorów 1930/31

Dr. A. Z

Sowieckie sprostowanie.

Co robił w Łodzi p. S. B. Kozacki.

Pełnomocne przedstawicielstwo Związku Sowieckich Republik Socjalistycznych w Polsce przesyła nam sprostowanie stwierdzające:

1) że przedstawicielstwo handlowe w Rydze nikogo do Łodzi celem sprzedaży tkanin wełnianych nie delegowało i bez porozumienia z przedstawicielstwem handlowym w Polsce delegować nie mogło.

2) że p. Kozacki nie tylko nie jest przedstawicielem handlowym ZSSR w Rydze, ale wogóle w przedstawicielstwie handlowym w Rydze nema urzędnika tego nazwiska.

Z przykrością musimy stwierdzić, że wyjaśnienia poselstwa sowieckiego w Polsce mijają się zupełnie z prawdą. Do

Łodzi przyjechał p. Salomon Borysowicz Kozacki, posiadający upoważnienie „Torgpredstwa” w Rydze do przyjmowania zleceń na dostawę rosyjskiej manufaktury, na zasadzie cennika i kolekcji którą przedstawił. Nie wiemy, czy Torgpredstwo ryzyk miało prawo delegować p. Kozackiego, czy też nie, lecz faktem jest, iż p. Kozacki, mając upoważnienie Torgpredstwa ryzyk, pertraktował w Łodzi z trzema firmami, namawiając je usilnie do poczynienia zakupów.

Zupełnie zresztą drugorzędnej wagi jest okoliczność, czy p. Kozacki jest przedstawicielem Torgpredstwa ryzyk czy też nie, gdyż faktem jest, iż posiadał mandat do przyjmowania zamówień. Poza tem faktem jest, iż w ryskim Torgpredstwie pracuje brat p. Kozackiego. Nie naszą winą jest, iż zmienił on nazwisko, tak, iż biuro prasowe sowieckie go poselstwa może, bez mijania się z prawdą, twierdzić, iż w Torgpredstwie ryskim nima urzędnika tego nazwiska.

Pożądanoby, żeby biuro prasowe poselstwa, skoro prosi o gościnę dla swoich komunikatów na naszych łamach, nie podawało okoliczności zupełnie mijających się z rzeczywistością.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w biurze

„WYWIAD KREDYTOWY”

Biuro Informacyjne Banków i Organizacji Gospodarczych w Łodzi. Wólczańska 17, tel. 129-30.

W notesiku businessmana.

Łódź, 5 kwietnia

ZWIĄZEK POLSKICH CEMENTOWNI pertraktuje w sprawie założenia spółki budowy dróg betonowych w Polsce. Spółka ma finansować budowę tych dróg oraz przeprowadzać badania nad jakością i wytrzymałością polskiego cementu. Początkowy kapitał spółki wynosić będzie 1 i pół miliona złotych.

SYNDYKAT POLSKICH KUPCÓW ZBOŻOWYCH powstał w tych dniach w Warszawie pod

postacią spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Zadaniem jego będzie przede wszystkim realizowanie zbiorowych transakcji eksportowych w imieniu i na rachunek udziałowców.

Udziałowcami syndykatu są prywatne firmy handlowe, mające siedzibę na terenie centralnych województw Rzeczypospolitej, z najpoważniejszymi firmami warszawskimi na czele. W sferach kupiectwa zbożowego panuje przekonanie, że dzięki powstaniu nowego syndykatu osiągnięte zostanie zcentralizowanie wysiłków prywatnego handlu zbożowego, które wpłynę w sposób nader dodatni na stosunki panujące dotąd na rynku zbożowym.

FIRMA HARDTMUTH wykupiła akcje polskiej fabryki ołówków i wyrobów galalitowych „Lechistan”.

ZWIĄZEK HUT SZKLANYCH wystąpił do władz ośrodkowych w memorjale, w którym skarży się, że skup starych butelek przez Monopol Spirytusowy naraził przemysł szklany na ciężkie przesilenie, wyrażające się w spadku produkcji o 62 miliony butelek.

Podobno rokowania z dyrekcją Monopolu Spirytusowego w tej sprawie są na dobrej drodze.

ZWIĄZEK EKSPORTERÓW R. P. rozpoczął kroki, zmierzające do przejęcia od państwowych zakładów zbożowych polskiego udziału w spółce z ogr. odp. w Berlinie, która, jak wiadomo, zajmuje się regulowaniem polsko-niemieckiego eksportu żyta na rynki odbiorcze.

KOMITET TARYFOWY PANSTWOWEJ RADY KOLEJOWEJ uchwalił następujące wnioski w sprawie stosunku kolei do żeglugi rzecznej: należy znieść wszystkie te taryfy, które zmierzają tylko do odebrania żegludze ładunków istniejące ulgi dla taryf wywozowych i przywozowych należy rozszerzyć na porty rzeczne; wewnętrzne ulgi taryfowe powinny być stosowane również w obrocie kombinowanym, kolejoworzecznym; dla ważniejszych towarów masowych wprowadzić należy specjalne taryfy skombinowane kolejowo-rzeczne; do obsługi bocznic, łączących linie kolejowe z portami rzecznoimi, winny być stosowane jaknajmniejsze opłaty; dla wagonów, przeznaczonych do portów rzecznych, winny być przedłużone terminy, w których wagony te są wolne od opłat za postój.

Kotoniarze.

W dniu wczorajszym odbyła się pod przewodnictwem okręgowego inspektora pracy inż. Wojtkiewicza konferencja kotoniarzy z przemysłowcami pończoszniczymi. Ustalono następujące stawki:

1. za cholewki bawełniane zł. 2, (pierwotna propozycja przemysłowców wynosiła zł. 1.80 czyli podwyżka tej kategorii wyniosła 11 proc.
2. za cholewki jedwabne zł. 3 (prop. przem. zł. 2.52) podwyżka 19 proc.
3. za stopy bawełniane na maszynach 24 głów zł. 0.82, (prop. przem. zł. 0.77).
4. stopy bawełniane na maszynach 20 głów zł. 0.80 (prop. przem. zł. 0.85).
5. za stopy jedwabne na masz. 24 głów zł. 1.25 (prop. przem. 1.08.)
6. na maszynach 20 głów zł. 1.30 (prop. przem. 1.15).

Po uzgodnieniu tych stawek, przemysłowcy zaproponowali, ażeby wyłonić komisję mieszaną, która by opracowała pełną taryfę i ustaliła również płace sił pomocniczych. Przemysłowcy oświadczyli, iż płace sił pomocniczych nie ulegną redukcji. Jednocześnie ZAŻA DALI ROZPOCZĘCIA PRACY W PONIEDZIAŁEK.

Kotoniarze oświadczyli, iż pracy nie podejmą, dopóki nie zostanie opracowany pełny cennik. Ogólne zebranie kotoniarzy wydelegowało członków do komisji mieszanej, uchwalając, iż do czasu opracowania cennika, pracy podjąć nie można.

Kotoniarze uważają, iż dopiero w środę możliwe jest rozpoczęcie pracy.

Natomiast przemysłowcy kategorycznie obstają przy poniedziałku, jako terminie ostatecznym. Przypuszczają należy, iż skoro w zasadniczych kwestiach zdołano uzgodnić stanowiska, to i na tem tle nie dojdzie do niepożądanych komplikacji. Oczywiście, warunkiem jest szybkie opracowanie cennika, przez zastosowanie we wszystkich kategoriach podwyżek procentowych, wynikających z ustalonych na wczorajszej konferencji, stawek.

GIELDY.

Dolary 8,90.

CZFKI

Belgia 124,48, Holandia 358,11, Londyn 43,38 i jedna czwarta, 43,38 i trzy czwarte, Nowy Jork — czeki 8,908, Nowy Jork — cabel 8,921, Paryż 34,90 i pół, Praga 26,41 i trzy czwarte, Szwajcaria 172,67 Sztokholm 239,75, Wiedeń 125,72, Berlin 212,85.

PAPIERY PANSIOWE I LISTY ZASTAWNE
Pożyczka inwestycyjna 123,25, konwersyjna 55,50, 8 proc Banku Gosp. Krajowego 94, 8 pr. listy zastawne Przem. Polskiego 82,25, 7 proc. listy zastawne ziemskie 75, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 55, 5 proc listy m. Warszawy 58,75, 8 proc. listy m. Warszawy 78—78,50—78, 8 proc m. Kalisza 68, 8 proc. listy m. Łodzi 71—71,25—70,25, 5 proc m. Płocka 49, 6 proc. poz. konw. m. Warszawy z 1926 roku — 60,50.

AKCIE:

Bank Dyskontowy 115—116, Bank Polski 166—166,75, Spies 101, Chodorów 145, Węgiel 54, Lilnop 25,25, Modrzejów 12,50, Ostrowiecki serja B. 60, Starachowice 21,25—21.

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 3 kwietnia
Bawełna amerykańska — zamknięcie: kwiecień 8,32, maj 8,34, czerwiec 8,35, lipiec 8,38, sierpień 8,36, wrzesień 8,35, październik 8,34, listopad 8,35, grudzień 8,36, styczeń 8,39, luty 8,42, marzec 8,45, loco 8,74.

Liverpool, 3 kwietnia
Bawełna egipska — zamknięcie: maj 13,41, lipiec 13,46, październik 13,41, grudzień 13,42, styczeń 13,51, marzec 13,69, loco 14,15.

Aleksandria, 3 kwietnia.
Bawełna egipska — zamknięcie. Sakellaris: 28,15, lipiec 28,21, listopad 26,95, styczeń 27,22, Ashmouni: kwiecień 19,43, czerwiec 20,00, sierpień 19,58, październik 18,58, grudzień 18,91, loco 19,27.

Nowy Jork, 4 stycznia.
Bawełna amerykańska — zamknięcie: nowo: październik 15,80, listopad 15,85, grudzień 15,90, styczeń 16,00, luty 16,05, marzec 16,12. Kontrakty stare: kwiecień 16,46, maj 16,56—58, czerwiec 16,59, lipiec 16,63—65, sierpień 16,50, wrzesień 16,30, październik 16,07—08, listopad 16,11, grudzień 16,16, styczeń 16,24, loco 16,80.

Okazyjnie

z powodu wyjazdu sprzedam
tanio sypialkę
jasno-polerowaną prawie nową.
Piotrkowska 22, lewa of. II-gie wejście
III p. lewe drzwi.

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi „SPLENDID”

Na aparatach „Western - Electric”

Dziś i dni następnych!

Najspanialszy przebieg sezonu.

Genjalny śpiewak i artysta fitmowy

Al Jolson

— jako —

Śpiewak

Jazzbandu

Początek seansów o godzinie 4, 6, 8 i punktualnie o 10

Ceny miejsc niższe zł. 1.—, 2.— i 3.—.

Wielka afera poborowa w Łodzi.

Wczoraj zeznawali główni świadkowie oskarżenia i obrony.

Kto, komu i za co dawał pieniądze.

Z każdym dniem zainteresowanie sprawą wzrasta. Wszystkie miejsca na ławach dla publiczności zajęte. Wśród zebranych daje się wyczuć pewnego rodzaju zaciekawienie, ponieważ wśród świadków, powołanych na dzień wczorajszy, figurują m. in. nazwiska p. Marii Konczakowskiej, narzeczonej oskarżonego oraz Mirona Mienina, który w całej aferze poborowej odegrał jakąś tajemniczą rolę.

Należy zaznaczyć, że oczekiwania te zostały zawiedzione. Zeznania świadków w czwartym dniu procesu były na ogół bardzo ciekawe, lecz nie można zaliczyć ich do sensacyjnych. Jedynie zeznania jednego ze świadków, a mianowicie Zawła Herszlika wywołały wśród publiczności poruszenie i szereg najróżnorodniejszych komentarzy, niezbyt dla świadka pochlebnych.

Po wprowadzeniu oskarżonego mjr. lek. Wołoszynowskiego i przybyciu mec. Landau, o godz. 9.30 wkroczył na salę obrad komplet sędziowski i rozpoczęło się przesłuchiwanie dalszych świadków.

Narieczona oskarżonego.

Przed stołem sędziowskim staje p. Maria Konczakowska, narieczona oskarżonego. Salę zalega grobowa cisza. Pada pierwsze pytanie przewodniczącego.

Przewodniczący: — Od kiedy zna pani pana majora Wołoszynowskiego?

Świadek: — Majora Wołoszynowskiego znam od roku 1924.

Przewodniczący: — Jak często się pani z nim widywała?

Świadek: — Przyjeżdżałam do Łodzi każdego miesiąca na kilka dni.

Przewodniczący: — Dlaczego pani nazywa oskarżonego narzeczoną, jeżeli pani jest mężatka?

Świadek: — Dlatego, że mój proces rewidacyjny jest w toku.

Przewodniczący: — Czy wiadome jest pani coś o praktyce prywatnej lekarskiej majora Wołoszynowskiego?

Świadek: — Specjalnego gabinetu mjr. Wołoszynowski nie miał, lecz wiem, że miał kilku stałych pacjentów.

Przewodniczący: — Czy wiadome jest pani coś o tem, że oskarżony wygrał w Sopotach większą sumę pieniędzy?

Świadek: — Nic o tem nie wiem.

Przewodniczący: — Kiedy oskarżony dał pani do przechowania większą sumę pieniędzy?

Świadek: — We wrześniu 1927 r.

Przewodniczący: — Czy znała pani Bączkowską?

Świadek: — Nie, nie znałam.

Przewodniczący: — Jakie podarunki otrzymała pani od oskarżonego?

Świadek: — Otrzymałam futro oraz kilka różnych drobniaków.

Prokurator: — Jakie stosunki łączyły oskarżonego z Mieninem?

Świadek: — Wogóle nic o tem nie wiem.

Mec. Landau: — Czy wyklucza pani możliwość wygrania przez majora Wołoszynowskiego większej sumy pieniędzy?

Świadek: — Jestem przekonana, że nie wygrał, gdyż nigdy mi o tem nie mówił.

Należy tutaj zaznaczyć, że mjr. Wołoszynowski, wyjaśniając w pierwszym dniu procesu, jakim sposobem znalazł się w posiadaniu 11.000 złotych, zeznał, że będąc z p. Konczakowską na Helu był razem z nią dwukrotnie w kasynie gry w Sopotach i za każdym razem przegrał po 50 guldenów. Następnie był mjr. Wołoszynowski jeszcze trzy razy w kasynie, lecz bez wliczy swej narzeczonej i mimo, że mu się poszczęściło i wygrał przeszło 6.000 guldenów, nic o tem narzeczonej nie wspo-

minił, nie chcąc dawać powodów do nieporozumień.

Następnie dwaj świadkowie, Reichtman i Bergman, nie wnoszą do sprawy nic istotnego, gdyż zeznania ich nie mają dla przewodu sądowego żadnego znaczenia.

Ordynans majora.

Następnie zeznał 27-letni Moszek Kolberg, kupiec z Piotrkowa. Kolberg w czasie swej służby wojskowej był sanitariuszem i ordynansem osobistym mjr. Wołoszynowskiego. Akt oskarżenia zarzuca oskarżonemu, że za pośrednictwem Kolberga utrzymywał listowny kontakt z Bączkowską i Mieninem.

Przewodniczący: — Jak długo był pan ordynansem majora Wołoszynowskiego?

Świadek: — Przez cały czas swej służby wojskowej.

Przewodniczący: — Czy wyjechał pan razem z majorem Wołoszynowskim na komisję poborową, która się odbywała w Końskich?

Świadek: — Nie.

Przewodniczący: — Czy zanosil pan listy od majora Wołoszynowskiego do Bączkowskiej?

Świadek: — Tylko jeden raz.

Przewodniczący: — A do Mienina?

Świadek: — Do Mienina kilka razy.

Przewodniczący: — Czy zna pan Lengę?

Świadek: — Nie.

Prokurator: — Czem się pan zajmował przed służbą wojskową?

Świadek: — Handlowałem towarami jokiowymi na splatw.

Prokurator: — Czy wie pan czem się zajmował Mienin?

Świadek: — Dawniej nie wiedziałem, dopiero teraz dowiedziałem się, że jest on „macherem” poborowym.

Herszlik z Piotrkowa.

Przewodniczący każe zeznawać następnego z kolei świadka. Przed stołem sędziowskim staje 27-letni Zamel Herszlik, stały mieszkaniec miasta Piotrkowa. Z zawodu jest on pomocnikiem szofera.

Przewodniczący: — Czy zna pan Kolberga?

Córka zamordowała ojca...

(Dokończenie — patrz strona 7-ma).

aw. anturnikiem i hulaka, to też musiały go w końcu porzucić.

— Nie rozumiem — mówi staruszka — jak ona mogła zabić, bo już przed wojną miała

spalane dwa palce, serdeczny i środkowy, prawej ręki i nie potrafiłaby utrzymać w ręce rewolweru.

Przewodniczący wydaje oskarżonej polecenie, by zbliżyła się do stołu sędziowskiego i wyciągnęła prawą rękę. Mikulska podchodzi do stołu i podnosi rękę, spogląda jednocześnie na matkę, czerwonymi od płaczu oczami.

Pozostali świadkowie, jak komisarz Mika, lekarz pogotowia dr. Izosimów i inni potwierdzają tylko okoliczności, znane z aktu oskarżenia.

Po zeznaniach świadków sąd ogłasza przerwę do godziny ósmej wieczór.

Przemówienia stron.

Po przerwie zabiera głos prokurator Kozłowski.

Dłuższe przemówienie rzeczownika oskarżenia publicznego, cechowała logiczna, konsekwentna konstrukcja.

Opierając się na akcie oskarżenia i zeznaniach świadków dochodzi on do wniosku, iż

Świadek: — Widziałem go kilka razy w Piotrkowie i przez pewien czas siedziałem z nim razem w więzieniu.

Przewodniczący: — Niech pan opowie sądowi co panu Kolberg mówił w więzieniu.

Świadek: — Spotykałem się z Kolgim podczas ćwiczeń na dziedzińcu więziennym. Opowiedział mi on wówczas, że mjr. Wołoszynowski, u którego w czasie swej służby wojskowej był ordynansem, został aresztowany za jakiejś nadużycia poborowe. Powiedział mi również, że nosił listy od mjr. Wołoszynowskiego do Bączkowskiej, że listy te zostały przychwycane i z tego powodu Kolberg został aresztowany. Kolberg opowiedział mi, że w czasie swej służby wojskowej zarobił przeszło 1000 dolarów i że wie, których fabrykantów mjr. Wołoszynowski zwolnił z wojska, więc, jak wyjdzie z więzienia, to będzie ciągnął z nich gotówkę.

Mec. Landau: — Za co świadek siedział w więzieniu?

Świadek: — Za samowolne oddalenie się z pułku.

Mec. Landau: — Co Kolberg zrobił świadkowi złego, że go świadek zadenuncjował przed władzami i powtórzył wszystko, co Kolberg w więzieniu opowiadał?

Świadek (mrużliwym głosem): — Nic mi nie zrobił.

Ale ja w roku 1922 służyłem w policji.

Mec. Landau: — Co świadek robił w policji?

Świadek: — Ja nie mogę tego powiedzieć.

Mec. Landau rezygnuje z dalszego pytania.

Przewodniczący wzywa Kolberga, który znajduje się wśród publiczności i przez cały czas przysłuchiwał się zeznaniom świadka Herszlika.

Kolberg kategorięcznie zabrzęcza zeznaniom Herszlika.

— To co opowiedział tutaj Herszlik jest nieprawdą. W więzieniu rozmawiałem z nim kilkakrotnie, lecz nie mówił mi o żadnych sprawach wojskowych.

wniosku, iż wina oskarżonej nie ulega najmniejszej wątpliwości.

Cała jej opowieść o tajemniczych mordcach, stosunku z Kwintkiewiczem, którego była kochanka, nie mogła mieć nic wspólnego z rzeczywistością.

W konkluzji prokurator, wobec nieprzyznania się Mikulskiej do zabójstwa dokonanego z premedytacją, domaga się dla niej kary dożywotniego więzienia.

Przemówienia obrońców, mecenasów Kobylńskiego i Piotra Kona, przeciągnęły się do późnej nocy.

Obrońcy dają zupełną wiarę zeznaniom oskarżonej, powołując się na fakt, iż mając spalane dwa palce prawej ręki, nie mogła prawą ręką strzelać i proszą o uniewinnienie ich klientki.

Wyrok.

Około godz. 11-ej wieczorem sąd ogłosił wyrok, mocą którego Władysława Mikulska za zabójstwo ojca w afekcie skazana została na 6 lat ciężkiego więzienia z zaliczeniem aresztu preventywnego.

Na zasadzie amnestji jedna trzecia kary została jej darowana.

„Pan mecenas.”

Sąd przystępuje do przesłuchania świadka Mirona Mienina. Jest to mężczyzna 40-letni, przyzwoicie ubrany. Zeznania swoje składa głosem spokojnym i pewnym.

Przewodniczący: — Kiedy pan poznał majora Wołoszynowskiego?

Świadek: — Majora Wołoszynowskiego poznałem w wagoście kolejowym, w roku 1927, jadąc z zagranicy. Następnie spotykałem go często w „Tivoli” i zawarłem z nim bliższą znajomość.

Przewodniczący: — Czy łączyły pana z oskarżonym jakieś stosunki finansowe?

Świadek: — Na początku roku 1928 ojciec mój zachorował i znajdował się w Warszawie. Choroba ta kosztowała mnie bardzo dużo pieniędzy. W związku z nią zwracałem się kilkakrotnie do mjr. Wołoszynowskiego o większe lub mniejsze pożyczki.

Przewodniczący: — A pan mjr. Wołoszynowskiemu nigdy nie pożyczał pieniędzy?

Świadek: — Owszem. Gdy major Wołoszynowski był na Helu, otrzymałem od niego list z prośbą o przysłanie mu kilkuset złotych. Wysłałem wówczas 500 zł., które otrzymałem zpowrotem po przyjeździe mjr. Wołoszynowskiego do Łodzi.

Przewodniczący: — A poza tem?

Świadek: — Chciałem wyjechać za granicę, lecz brakowało mi pieniędzy, więc zwróciłem się do majora Wołoszynowskiego o pożyczkę. Otrzymałem 900 złotych i jako zabezpieczenie dałem mjr. W. 3 weksle.

Przewodniczący: — Czy weksle te wykupił pan?

Świadek: — Nie wykupiłem, gdyż w międzyczasie major Wołoszynowski został aresztowany.

Przewodniczący: — Dlaczego mjr. Wołoszynowski nazywał pana mecenasem?

Świadek: — Dlatego, że jestem prawnikiem.

Prokurator: — Czy był pan aresztowany w związku z tą sprawą?

Świadek: — Tak.

Prokurator: — Co znalezione u pana podczas rewizji?

Świadek: — Kilkaset listów i około 50 depech.

Prokurator: — Czy znalezione u pana również jakieś podania wojskowe?

Świadek: — Owszem, znalezione. Jestem prawnikiem i nieraz przychodzą do mnie niektóre osoby z prośbą o napisanie im podań do różnych urzędów i instytucji wojskowych. Podania te piszę im zwykle bezinteresownie.

Przewodniczący zarządza 15-minutową przerwę. Podczas przerwy narzęczona mjr. Wołoszynowskiego, p. Konczakowska, naskutek starań mec. Landau uzyskuje od prokuratora zezwolenie na widzenie się z oskarżonym.

Po przerwie zeznał świadek sierż. Furmański, lecz zeznania jego nie mają nic wspólnego z samą aferą poborową i nic nowego do sprawy nie wnoszą.

Po zeznaniach świadków powołanych na dzień wczorajszy sąd przystąpił do odczytania aktów śledstwa.

Dalszy ciąg rozpraw wvznaczony został na dzisiaj na godz. 9 rano. (B)

ODCZYT.

W dniu 12 b. m. przybyła do Łodzi celem wygłoszenia odczytu zaproszony przez Akad. Koło Łódzian w Wilnie Prof. Uniwersyt. Stefana Batoro w Wilnie dr. Stanisław Hiller, kurator tegoż koła.

Odczyt p. t. „Nowoczesne badania nad mechanizmem żywego organizmu” z przeobrażeniem wygłoszony zostanie przez Prof. dr. St. Hillera w dniu 12 kwietnia o godz. 7-ej wiecz. w auli Gimnazjum Miejskiego przy ul. Sienkiewicza 46.

CASINO
—Dziś i dni następnych!—
KULT CIAŁA
pg. powieści **M. SROKOWSKIEGO.**
Walka dwóch serdecznych przyjaciół o ukochaną kobietę. Historia wszechpotężnej miłości, druzgoczącej wszelkie przeszkody i zapory.
W rolach czołowych:
Michał Victor Varconyi
Agnes Petersen-Mozzuchinowa
Eugenjusz Bodo, **Paweł Owerllo.**
Zdjęć dokonano w Warszawie, Wiedniu, Budapeszcie i Ncei.
Pocz. o g. 12 w pol. Ceny miejsc na I seans wszystkie po 1 zł.
Ork. sym. pod dyr. L. Kantora.

Pabjanice.

(Tel. od własn. korespondenta).
ZJAZD YMCA.
Onegdaj odbył się w Pabjanicach zjazd komitetu wychowania fizycznego przy polskiej YMCA, której przewodniczącym jest dyr. Ryszard Kanenberg.
W zjeździe wzięli udział generalny dyrektor YMCA Super, generalny sekretarz dr. Zawisza, dyr. ogniska łódzkiego Round, członkowie komitetu dyr. Geyer, wizytator Polomski, inż. Ko walski, dyr. Eyman i Sikorski z Krakowa i Kurniak z Warszawy.
Zjazd powziął szereg uchwał, między innymi w sprawie klubów sportowych przy polskiej YMCA, które będą posiadały własne zarządy. Do klubu będą przyjmowani członkowie, którzy zostaną gruntownie zbadani przez specjalną komisję sportową i lekarską. Ponieważ dyr. Eyman z ogniska krakowskiego wyjeżdża do Ameryki, opiekę nad wspomnianym ogniskiem powierzono dyr. Kanenbergowi.

OKROJONY BUDŻET.
Magistrat otrzymał wiadomość, że urząd wojewódzki projektuje skreślenie z przedłożonego mu do zatwierdzenia budżetu m. Pabjanic 400.000 zł. t. zn. 25 proc. całego budżetu. Takie okrojenie budżetu spowodowane ma być ciężką sytuacją finansową miasta. W dniu 8 b. m. budżet będzie ostatecznie rozpatrzony przez województwo. Tak poważne zmniejszenie budżetu spowoduje likwidację szeregu instytucji miejskich.

KREGLARSTWO.
W Pabjanicach istniał przed wojną klub kreglarski. Po wojnie klub ten powstał z inicjatywy p. Feliksa Kruschego i rozwijał się znakomicie. Onegdaj po raz pierwszy od wielu lat odbyły się w klubie pierwsze zawody o mistrzostwo, w których pierwsze miejsce zdobył dyr. Bogun Berwin, konsul lotewski, drugie p. A. Krusche, trzecie Józef Prachse. Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe żetony.

TAJEMNICA ZDOBYCIA ŚWIEŻEJ I PIĘKNEJ CERY
Dbajcie o świeżą i piękną cerę! Wybieracie ze szczególną starannością środki kosmetyczne, gdyż wszelkie zabiegi, dają ce zbyt szybko efektowne skutki, rujną w krótkim czasie cerę na zawsze.
Po długoletnich badaniach udało się chemikom BERLIŃSKIEGO LABORATORJUM KOSMETYCZNEGO zdobyć tajemnicę młodej i pięknej twarzy o cudownie świeżej cerze, tryskającej zdrowiem i młodością.
PLYN SIMI Berl. Labor. Kosmet. ostatni tego rodzaju wynalazek w dziedzinie kosmetyki, otrzymany zapożyczeniem specjalnej nowej metody usuwa po krótkim użyciu wszelkie nieczystości skóry wagi, fałdy, zmarszczki i nienaturalne zaczerwienienie skóry, nadając jej kwitnący i młodociany wygląd.
PLYN SIMI ułatwia cyrkulację krwi, wchłaniając zużyte soki, powoduje dopływ świeżej limfy z głębszych tkanek podskórnych.
PLYN SIMI nadaje soczystości suchej cerze i odłuszcza cerę łśniącą, przyczem jest absolutnie nieszkodliwy, jak to stwierdzili specjaliści.
Do nabycia w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjach. Reprez. na Polskę „Proton”. Warszawa, Sw. Stanisława 9 11 10-V

MACE znana ze swej dobroci wypiekam w tym roku w własnej piekarni-cukierni
N. WEINBERG 38 PIOTRKOWKA 38 TELEF. 143-82
UWAGA: Wszelkie zamówienia odsyłam do domu.

Sensacyjny wieczór eksperymentalny.

Lo-Kittay, którego prasa całej zachodniej Europy, a ostatnio Ameryki i Polski za najwybitniejszego eksperymentatora uznano, przyjechał do Łodzi i zapowiedział wielki seans eksperymentalny na środę, dnia 9 kwietnia, o godzinie 8.30 wieczorem w sali Filharmonii. Na wieczorze tym wykona Lo-Kittay cały szereg niesłychanie ciekawych doświadczeń, które wszędzie olbrzymi podziw wzbudziły.

Na program tego ciekawego seansu składają się eksperymenty hipnozy zwierząt, pokazy prawdziwego indyjskiego fakiryzmu, doświadczenia jasnowidzenia, wyczuwanie myśli na odległość oraz szalenie emocjonujące eksperymenty „Ory wyobraźni”, w których osoby z publiczności przeniesione będą siłą własnych ich myśli — bez usypiania, zupełnie na jawie — do Indji, Japonji, Nowego Jorku, Paryża, Londynu, na Riwierę, odbywać na potężnych parowcach i samolotach piękne podróże naokoło świata, przeżywając cudowne przygody przy pełnej świadomości.

Te niezwykle, a tak interesujące doświadczenia, wykonane zostały również w Warsz. Tow. Badań Psychiczn. w Warsz. Tow. Psycho-Fizycznym kilkakrotnie oraz w instytucie psychologicznym na uniwersytecie warszawskim i wszędzie wystawiano Lo-Kittay'owi nadzwyczajnie pochlebne zaświadczenia dziękczynne. Zrozumiałem jest, że zapowiedziany seans Lo-Kittaya wywoła we wszystkich kątach Łodzi wielkie zainteresowanie i sala Filharmonii zapełni się i ty mrazem żadnymi tak niezwykłej sensacji. Bilety po popularnych cenach w kasie Filharmonii.

Nieście pomoc najbiedniejszym!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1. Dolar za każdą żywą pluskwę, znalezioną po dokonaniu dezynfekcji preparatem **Fumigatore-Cimex,** zapłaćmy w gotówce. Preparat test jest jedynie uznany przez Minist. Spraw. Wewn. Dyp. Zdrowia jako środek dezynfekcyjny przeciwko wszelkiego rodzaju insektom, a specjalnie bakterjom dyfterytu i tyfusu brzuszno.
Zakłady Chemiczne - Dezynfekcyjne **„SALVATOR”**
Katowice Zastępstwo na wojew. łódzkie
Inż. Juljusz Hamer i S-ka, Łódź,
6-go Sierpnia 1. tel. 188-58.

ZARZĄD FABIARNI I WYKONCZALNI „DOBIESZKÓW”, SP. AKC. W ŁODZI zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że dnia 26-go kwietnia 1930 roku o godz. 4-ej po poł. w lokalu Zarządu w Łodzi przy ul. 6-go Sierpnia 19, odbędzie się doroczne **WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW** z następującym porządkiem dziennym:
1. Wybór przewodniczącego
2. Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
3. Wnioski Zarządu.
4. Wolne wnioski.
PP. Akcjonariusze życzący sobie wziąć udział w zebraniu, zechcą na 7 dni przed zebraniem złożyć swoje akcje lub zaświadczenia w Zarządzie Spółki (§ 21 Statutu)
W razie niedojścia zebrania do skutku w terminie wyżej wymienionym, następane Walne Zgromadzenie odbędzie się dnia 10 maja r. b. o tejże porze i w tymże lokalu i będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych akcji.

Pierwsza Łódzka Wytwórnia
MACY
Maszynowej
GRUPA ZJEDNOCZONYCH ŁÓDZKICH PIEKARZY
Łódź,
Aleje Kościuszki 11,
telefon 141-08.
(dawniej Zamenhofs 15)

Odpowiedzialność Włoskich Towarzystw Ubezpieczeń.

W związku z zaleniem Włoskiej Spółki Akcyjnej Powszechnej Asekuracja w Tryście „ASSICURAZIONI GENERALI TRIESTE” i Włoskiej Spółki Akcyjnej „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA” Adriałyckie Towarzystwo Ubezpieczeń w Tryście na publikacje w sprawie wykładni art. 74 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26-go stycznia 1928 r. o Kontroli Ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 64), dotyczącej odpowiedzialności odnośnych Towarzystw majątkiem znajdującym się poza granicami państwa Polskiego, za zobowiązania na rzecz ubezpieczonych w Polsce, ZJEDNOCZENIE DZIAŁAJĄCYCH W POLSCE TOWARZYSTW UBEZPIECZEN NA ŻYCIE stwierdza, że Towarzystwa wymienione odpowiadają nietylko majątkiem w Polsce się znajdującym, ale nadto także majątkiem, znajdującym się poza granicami Polski, o ile poszczególne przedmioty majątkowe nie służą już na zabezpieczenie zobowiązań na rzecz ubezpieczonych w innych krajach. Publikacje lub enuncjacje sprzeczne z powyższą wykładnią są błędne.

ODCZYT O PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH.

Staraniem sądu dla nieletnich w Łodzi i w porozumieniu z miejscowymi władzami szkolnymi p. magister praw D. Aspis wygłosi szereg przeznaczonych dla rodziców, opiekunów i wychowawców odczytów na temat zapobiegania przestępczości wśród nieletnich. Pierwszy odczyt wygłosi p. Aspis w niedzielę, dnia 6 kwietnia o godz. 11 przed poł. w lokalu państwowej szkoły przy ul. N. Marysińskiej 2.

KRYK O NOWOCZESNEGO MĘCZYZNIE.

Przed kilku tygodniami Juljus Kaden-Bandrowski, znakomity autor „Lenory” wygłosił w kilkunastu miastach polskich niezwykle ciekawą prelekcję na temat walk o nową kobietę. Niejako w odpowiedzi na wywoły Bandrowskiego przybyła do Łodzi słynna aktorka pani Irena Solska, która wygłosi we wtorek, dnia 8-go kwietnia b. m. w Sali Filharmonii niezwykle ciekawie zapowiadający się odczyt na temat „Kryk o nowoczesnego mężczyzny”.
Ta szlachetna polemika dwójga przedstawicieli obojga płci wywołuje w całym kraju ogromne zainteresowanie. Wspaniały styl doskonałej prelegentki - aktorki znana ciepłość i błyskotliwość w ujmowaniu różnych tematów wroży temu oryginalnemu odczytowi wielkie powodzenie. Bilety można nabywać już w kasie Filharmonii.

Sąd okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 8 marca 1930 r. postanowił: 1) ogłosić upadłość Franciszkowi Mikrzwieskiemu, kupcowi w Łodzi, 2) oznaczyć chwilę otwarcia upadłości na dzień 26/9 1929 roku tymczasowo, 3) zamianować sędzią komisarzem sędziego handlowego Leopolda Rosenbauma, 4) zamianować kuratorem upadłości apl. adw. Dra Hermana Kretza, 5) nakazać osadzenie upadłego Franc. Mikrzwieskiego w areszcie, 6) nakazać opieczętowanie ruchomości i rzeczy upadłego gdziekolwiek się one znajdują.
Za zgodność:
Kurator masy upadłości
Dr Herman Kretz, apl. adw.
Łódź, Piotrkowska 124, tel. 164-99.
Kancelaria adwokata Wilanowskiego.
Na mocy art. 476-8 K. H. wzywam wierzycieli upadłości Franciszka Mikrzwieskiego, aby w dniu 7 kwietnia 1930 r. o godz. 12-ej stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy ul. Żeromskiego 115, pok. 57, osobiście lub przez pełnomocnika z dowodami usprawiedliwiającymi ich wierzycielskości w celu wysłuchania sprawozdania kuratora masy upadłości i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.
Sędzia Komisarz
Leopold Rosenbaum.

Przypominamy iż dziś dnia 5-go kwietnia, w sali Stowarzyszenia Urzędników Skarbowych, przy ulicy Moniuszki L. 4 o godzinie 17-ej odbędzie się **WALNE ZGROMADZENIE** członków Spółdzielczego T-wa budowy domów dla urzędników skarbowych i pracujących umysłowo w Łodzi z udziałem w drugim terminie Uchwały Walnego Zgromadzenia będą prawomocne bez względu na ilość przybyłych członków. O jaknajliczniejszej stawianictwo uprasza **ZARZĄD.**

Dr. med. S. Kantor

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych. Leczenie lampą kwarcową i promieniami Rentgena. PIOTRKOWSKA 144, RÓG EWANGELICKI.

Doktor P. Klinger

choroby weneryczne, skórne i włosów ANDRZEJA 2, TEL. 132-28. Leczenie lampą kwarcową, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje codziennie od 11-1 i od 6-8 w. w niedziele i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań.

Dr. med. J. Sadokierski stomatolog

chirurgia jamy ustnej i szczęk regulacja zębów gabinet rentgeniczny ordynuje 3-7 PIOTRKOWSKA 164 Tel. 114-20

Gospodyniel Pamiętajcie! GRUNTOWNE ODKURZANIA aparatami elektrycznymi skutecznia za niską opłatą "HYGIENA" Przejazd 19 Telef. 136-05 Przyjmuje się telefonicznie zgłoszenia

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW I GABINET DENTYSTYCZNY PRZY GÓRNYM RYNKU Piotrkowska 294, tel. 122-89 (przy przystanku tramw. pabjanickich) Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz w niedziele i święta do 2-ej po poł. Wszystkie specjalności i dentystyka. Kąpiele świetlne, lampy kwarcowe, elektryzacja, Roentgen, szczepienia, analizy (mocz, krew, piwocm. wydzielin itd.). Operacje, opatrunki. Wizyty na miasto. Porada 4 zł. Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych 3 złote.

ODCISKI ZGRUBIAŁA TRZYBRODAWKI USUWA BEZ BÓLUBIEZPOWROTNIE KLAWIOL

PORADNIA wenerologiczna Lekarzy-specjalistów Zawadzka 1. Czynna od 8 rano do 9 wieczór. Od 11-12 i 2-3 przyjmie lekarz-kobieta W niedziele i święta od 9-2 pp. Leczenie chorób: Wenerycznych, moczopłciowych i skórnych. Badanie krwi i wydzielin na syfils i trype Konsultacje z neurologiem i urologiem Gabinet światło-leczniczy Kosmetyka lekarska Oddzielna poczekalnia dla kobiet. Porada 3 złote.

Zdolna biuralistka błęgie pisać na maszynie poszukuje odpowiedniej posady. może być również na pół dnia. Oferty sub "Młoda".

Zdrowie to skarb PRIMEROS PRZECZYNNY antyseptycznie spreparowane To gwarancja zdrowia. Do nabycia Perfumeria "Kosmos" Piotrkowska 60, tel. 115-22.

Elektrownia Łódzka

chcąc przyjść z pomocą Z. Z. I. W. i S. Wojen. Sienkiewicza 3/5 zezwoliła na utworzenie biura pośrednictwa w celu regulowania należności za ograniczniki.

Przeto zwracamy się z gorącą prośbą do PP. odbiorców prądu elektrycznego na ograniczniki do wpłacania rachunków za naszym pośrednictwem.

OGłoszenie

Kaucjonowane i zatwierdzone przez ministerstwo oraz woj. łódzkiego przedsiębiorstwo ochrony mienia wartowników w Łodzi przy ul. Wólczańskiej nr 179, mieszk. nr. 18, otwiera swoją działalność na terenie miasta oraz powiatu łódzkiego. Służby pełnić będą ludzie kwalifikowani i uzbrojony personel wartowniczy na wzór polski. Każdy obywatel posiadający dom, sklep, biuro, fabrykę oraz majątki winien niezwłocznie oddać pod ochronę wartownika łódzkiego towarzystwa ochrony mienia.

OGłoszenie

Syndyk tymczasowy masy upadłości firmy "Sport" oraz właściciele Lejbusia Srebrnogóry i Berka Leszcza na mocy art 502 K. H. wzywa wierzycieli powyższej upadłości, aby w terminie 40-dniowym od daty niniejszego obwieszczenia stawili się osobiście lub przez pełnomocników z dowodami, usprawiedliwiającymi ich wierzycielskość w kancelarii jego w Łodzi przy ul. Piłsudskiego nr. 39, tel. 200-51 i oświadczyli, z jakiego tytułu i do jakiej sumy są wierzycielami masy upadłości. Sprawdzenie wierzycielskości na mocy art. 503 K. H. nastąpi w obecności Sędziego Komisarza dnia 19 maja 1930 r. o godz. 12 w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy ul. Żeromskiego nr. 115 pokój nr. 64. Syndyk tymczasowy apl. adw. MAURYCY ROZENTAL Łódź, ul. Piłsudskiego 39, tel. 200-51.

OGłoszenie

Dnia 2 sierpnia 1929 r. umieściłem ogłoszenie w piśmie "Neuer Volksblatt", uwieczniające honorowi byłych pracowników moich: pp. Abramowi Perelowi i Mojżeszowi Rozenowi, Józefowi Teitelbaumowi i Berkowi Perle. Po stwierdzeniu, iż zarzuty moje oparte były na nieporozumieniu i że zostałem w błąd wprowadzony, nad czem mocno ubolewam, ogłoszenie to cofam. PINKUS CZERNIŁOWSKI, Łódź, Wechodnia 72.

OGłoszenie

Syndyk tymczasowy masy upadłości Szlamy M. Englarde na mocy art 502 K. H. wzywa wierzycieli powyższej upadłości, aby w terminie 40-dniowym od daty niniejszego obwieszczenia stawili się osobiście lub przez pełnomocników z dowodami, usprawiedliwiającymi ich wierzycielskość w kancelarii jego w Łodzi przy ul. Piramowicza nr. 5, tel. 122-92 w godzinach po poł. i oświadczyli, z jakiego tytułu i do jakiej sumy są wierzycielami masy upadłości. Sprawdzenie wierzycielskości na mocy art. 503 K. H. nastąpi w obecności Sędziego Komisarza dnia 22 maja 1930 r. o godz. 12 w Sądzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlowym przy ul. Żeromskiego nr. 115 pokój nr. 64. Syndyk tymczasowy apl. adw. MIECZYSLAW ZELMANOWICZ Łódź, ul. Piramowicza 5, tel. 122-92.

SZKOŁA KOSMETYCZNA Zawiąz. przez Min. Spraw Wewnętrznych A. RYDEL Cegielniana 19, tel. 89-92. - Zapisy codziennie

Dr. Druebin przyjmuje od 10-12 w Klinice 6-go Sierpnia 15/17 tel. 163-10 PRZYCHODZĄCYCH CHORYCH CENY LECZNIC. Przy Klinice została uruchomiona II KLASA na porody i operacje.

HEMOROIDY STAN ZAPALNY KRWAWIENIE WYDZIENIE USUWA HEMORIN KLAWE

ZAKŁAD Leczniczo-Wychowawczy dla dzieci nerwowych i cofniętych w rozwoju Dr. W. SPEKTOROWEJ PIOTRKOWSKA 224, tel. 188-03 Przy Zakładzie Internat dla dzieci zamiejscowych i poradnia pedologiczna

Przedświadczenia tania wyprzedaż STOR FILETOWYCH ręcznej roboty. Atelier Przemysłu Artystycznego, Piotrkowska 90, tel. 155-99.

Czy chcesz przerobić swój źle działający aparat RADJO na lepszy system, dostosowany do nowych fal? Bardzo tanio skutecznie to Polskie Radjo Inż. J. KRZYŻANOWSKI i S-ka Andrzeja nr. 4.

Pierwszorządny fryzjer damski, zmieni kondycję lub też PRZYJMIE W DZIERŻAWĘ damski i męski razem. - Oferty sub. "Damski" do Republiki.

Doktor Wołkowyski Cegielniana 25 Telefon 126-87 Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Elektroterapia. Leczenie lampą kwarcową. przyjmuje od godz. 8-2 i 5-9 wiecz. w niedzielę i święta 9-1 Dla pań od 5-6 oddzielna poczek.

Doktor Łagunowski specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Leczenie lampą kwarcową. Przyjmuje od godz. 8-2 i 5-9 wiecz. w niedzielę i święta 9-1 Dla pań od 5-6 oddzielna poczek.

Doktor S. Neumark Choroby skórne i weneryczne, leczenie lampą kwarcową. Moniuszki nr. 5 tel. 170-50. Powrócił. Przyjmuje od 12-1 i od 5-7

Dr. med. Niewiażski specjalista chorób skórnych i wenerycznych i moczopłciowych ul. Andrzeja 5 Tel. 159-40 Przyjmuje od 8-11 i od 5-9. w niedzielę i święta od 9-1 Oddzielna poczekalnia dla pań

Dr. med. HELLER chor. skórne i weneryczne Nawrot 2 tel. 179-89 przyjm. do 10 rano i od 4-8 dla pań spec. od 4-5 w niedzielę i święta dla niezamężnych ceny lecznic

Dr. med. HELLER chor. skórne i weneryczne Nawrot 2 tel. 179-89 przyjm. do 10 rano i od 4-8 dla pań spec. od 4-5 w niedzielę i święta dla niezamężnych ceny lecznic

Rekordowa łatwość pisania! Jakże łatwo pisać piórem Parker Duofold! Lekko, bez najmniejszego z Waszej strony wysiłku, sunie pióro po papierze—oto wszystko. Piszac piórem Parkera nie odczujecie nigdy zmęczenia. Druga zaleta pióra Parker Duofold—to klasyczna prostota mechanizmu. Napękanie odbywa się w ciągu kilku sekund za pomocą ciekkiej rurki wewnętrznej. Podczas pisania atrament spływa zawsze równomiernie. Wystarczalność zapasu atramentu. Olbrzymi zbiornik atramentu w piórze Parker Duofold pozwala na skreślenie 6.000 słów! Błyszcząca obsadka Parkera z masy permutowej jest o 28% lżejsza od piór innych marek z wulkanizowanej gumy. Pięć jest wspaniałych barw, sześć różnych rodzajów stałówek, z których jeden jest napewno przystosowany do Twojej ręki. Zobacz pełny komplet piór Parkera w najbliższym większym składzie materiałów piśmiennych. Przekonaj się o wartości piór Parkera w porównaniu z piórami innych marek. Pióra: Senior 2k.50, Special 2k.70, Junior 2k.50, Lady 2k.55. Obuwki automatycznie odpowiadają dobrane do piór od 2k.30—do 2k.40—Postamenty z przedłużaczami do piór od 2k.40—2k.250. Parker Duofold Generalne przedstawicielstwo na Polskę i Wolne Miasto Gdańsk A. J. OSTROWSKI, Łódź Piotrkowska 55 Tel. 203-54 i 215-40 First International

Żydzi!! Uwaga!! na nadchodzące święta polecam Hagada szel Pesach w wielkim wyborze z ILUSTRACJAMI I NUTAMI Tłumaczona na język polski, hebrajski i żydowski Ceny najniższe i konkurencyjne w KSIĘGARNI A. M. GRUBSZTAJN Łódź, Wschodnia 54, front 1-sze piętro.

Zgubiono onegdaj godz. 7-ej wiecz. na sehadach domu przy ul. Piotrkowskiej 47 osiem pończoch damskich z różnych par nieprzedstawiających dla nikogo żadnej wartości. Uczciwego znalazcę prosi się o zwrot za wynagrodzeniem do redakcji "Republiki"

Przegląd Ogrodniczy. Czasopismo bogato ilustrowane, poświęcone praktyce i teorii wszystkich działów ogrodnictwa Notowanie cen plodów ogrodniczych z wszystkich większych miast Polski. Bezpłatne ogłoszenia o kupnie —sprzedaży. Premia dla półrocznych prenumeratorów. Prenumerata półroczna zł. 12—, kwartalna zł. 6— Dla nowych prenumeratorów cena zmniejsza się do 3— przez jeden kwartał Nadsyłać można w znaczkach pocztowych. Adres Redakcji: LWÓW, ul. Kopernika 20.

